

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

Nyiltan, tisztán!

Budapest, december 3.

A tervezett választási reform nagy kérdésének végleges eldöntése előtt alapos vita tárgyát képezi annak megállapítása, vajjon a választási eljárásnál a szavazás nyílt, vagy titkos módszere volna-e a helyes, az igazságos, a célra vezető.

A nemzetiségeken, szociáldemokratákon és egyéb darabont-radikálisokon kívül a bécsi körök is erősen a mellett foglalnak állást, hogy a készülő törvény rendszerében a titkos szavazási mód érvényesüljön. Mi, magyarok, meg fogunk és meg tudunk akadályozni minden ilyen törekvést. Ezer és egy okunk van reá. És hogy Ausztria oly nagyon rugkapalózik, hogy a mi belső ügyeink intézésébe belebeszéljen: — ez egygyel több ok arra, hogy mi, magyarok a legnagyobb bizalmatlansággal viseltessünk a titkos szavazás iránt...

Az első kiindulási pont minden állásfoglalásunknál az legyen, hogy mi nem vagyunk független és önálló ország, mint Anglia. Mi monarchikus viszonyban vagyunk Ausztriával, tehát félig-meddig le vagyunk kötve s így a mit csinálunk, azt nem csak magunknak csináljuk. Ilyen körülmények között a magyar kormányoknak, ha azok valóban Magyarország javára akarnak dolgozni, mindig tudniok kell, hogy ki és mi áll a hátuk mögött; mennyire bizhatnak az ország valóságos többségének erejében és mennyiben nem. Ez a szavazások eredményéből ítélhető meg, ha pedig a szavazások titkosan történének, sohasem volnánk tisztában azzal,

hogy hát vajjon kik és mik, mi célból állnak emez és amaz irányzatok képviselői mögött.

De eltekintve ettől, a magyar nemzeti politika fejlődésének megakasztói gyanánt eddig is mindig azok a törekvések álltak utba, a melyek titokban, a kulisszák mögött érvényesültek s általában a magyarságnak mindenkor kárára volt az, a mi rejtett, homályos, titkos volt.

Ha készül ellenünk valami, vagy ha csak egyszerűen tisztában akarunk lenni azzal, hogy mire és mire mennyiben számíthatunk, minden körülmények között jobb, előnyösebb, tisztességesebb dolog, ha tudunk, látunk, hallunk mindent. A titkolódzás, a bécsies Metternich-módszer a magyarnak természete sohasem volt és sohasem lesz.

De nem hagyhatjuk figyelmen kívül a titkos szavazás hiveinek azt az egyetlen, valóban erős, sőt döntő érvét, hogy a jelenlegi választási eljárásnál mindenütt érvényesül végeredményben a választási korrupció. Vagyis a presszió, etetés-ítás és vesztegetés. Igazuk van, ámbár ezeket a rendszerré fajult visszaéléseket a titkos eljárás nemcsak hogy nem szüntetné meg, de sőt még gyarapítaná.

Hagyjuk tehát a titkosságot. Hanem egy másik, radikális intézkedést fogunk kérni a törvényhozástól, ha olyan választási reformot akarunk, a mely ellen senki sem emelhet kifogást.

És pedig már a kuriai bíraskodásról intézkedő törvénycikk megalkotásánál, legelső sorban lett volna ideje arról gondoskodni, hogy

nemcsak a hivatalos presszió, nemcsak a magányosok terrorizmusa, hanem általában minden nénevezendő korteskedés a büntető törvénykönyv hatáskörébe utaltassék és szabadságvesztéssel egybekötött hivatalvesztéssel büntetessék.

Avagy nem büntetendő cselekmény az állampolgárt legfőbb alkotmányos jogának gyakorlásában, meggyőzésében, hitében befolyásolni és esetleg egy másik állampolgár alkotmányos joga ellen izgatni és lázítani?

Föltétlenül szükséges ezenkívül, hogy az 1899. évi XV. t.-cz. 7. §-a, a mely a választók oda-vissza szállításának, napi ellátásának, továbbá a zászlók és jelvények költségeinek megtérítését megengedi, — hatályon kívül helyezze a törvényhozás. Éppen így megsemmisítendő ennek a törvénycikknek 8. §-a is, a mely a szállítási költségek megállapításáról intézkedik, valamint különösen a 9. §-a, a mely a választók és kortesek megvendéglését a jelöltnek megengedi.

Hanem e helyett az utazás, fuvar és napi ellátás díjait a kincstár fizesse, a választási elnök utalványozza, egy királyi ügyészégi megbízott hitelesítse. Éppen úgy, mint a bíróságnál a tanúk költségeit. A kincstár aztán hajtsa be a költségeket a jelöltektől. Minden jelölt fizesse a kincstárnak az alkotmányos költségeket azokért, a kik reá szavaztak.

Ilyen viszonyok mellett a szavazat nem lesz árucikk, hogy annak adjuk, a ki jobban megfizeti. És nem lesz módja a visszaéléseknek. A je-

löltek megtakarítanak egy csomó pénzt, — a választók egy csomó becsületet. Ilyen viszonyok mellett bizonyos, hogy a tiszta meggyőződések uralmát, a tiszta nemzeti akarat megnyilatkozását fogjuk elérni, még pedig nem titokban és alattomosan s nem lesz senkinek sem szemrehányani valója.

Nem volna érdemes erről egy kissé komolyan gondolkodni?

A kisember hitele.

A magyar közgazdasági élet egyik legnagyobb baja, hogy a kisemberek zöld ágra nem vergődhetnek. Nincs az iránt érzék, hogy az emberek legtöbbször megélhetését elősegítsék. Csak a már megismosodott tényezők élvezik azt a kizárólagosságot, hogy mindenfelől dedelgetik őket. Példa rá az iparpártolás is. A gazdag gyárosok állami támogatásban részesülnek, a kisiparosoknak pedig azt a jóakaró tanácsot adják, hogy hagyjanak föl mesterségükkel és menjenek dolgozni — azokba a gyárakba, melyeket az állam oly bőkezűen segíyez.

Még kirívóbb a helyzet a hitel dolgában. A jómóduak hitele — ha nem mindig korlátlan is — mindenestre aránytalanul nagy. Ellenben az, a ki leginkább szorul hiteltre, legyen bár munkássága, megbízhatósága révén, csekély vagyonához mérten hitelképes, nem igen kaphat hitelt.

Azelőtt a kisemberek csak horribilis kamatok fizetése ellenében kaphattak nagy nehezen hitelt. Valóságos rablógazdálkodás kapott lábra ama hitelezés körül, melyben a kisembernek volt része. Szövetkezetek, pénzes emberek, ügynökök, közvetítők sokszor a legképtelenebb ürügyek alatt zsebelték a szegény adósok keservesen keresett koronáit és vígan folyt a leplezett, sőt nem ritkán legszemérmertlenebb nyílt uzsora is.

Fölzudult az egész közvélemény és végre, a sűrű panaszok szava eljutott ama fórumok elé, a melyek hívatva vannak e bajokon segíteni. A sok évtizedes panaszolás végre meghallgattatást nyert. Kurtán végeztek az uzsorás pénzelőkkel. Lehetetlenné tették üzletüket. A nagy bankok, melyektől a kisebbek olcsó hitelt élveztek, minden tekerőria nélkül bedugaszolták a pénzzorrást. A szegény adósokat uj

végrehajtási törvény védi és a 100—200 százalékos kölcsönöknek végleg befellegzett.

Azt kellene hinni, hogy ezekkel a nagyszerű intézkedésekkel a kisemberek immár mód fölött megvannak elégedve. De ime, még egyszer bebizonyult, hogy a világ háládatlan. A kisemberek most még jobban zugolódnak, mint azelőtt. Nem tudják méltányolni azt a nagy áldást, hogy nem lehet őket kiszipolyozni.

De hát mi lehet a bajuk, kívánságuk, mikor most már kiszabadították őket az uzsorások karmai közül? Furcsa! Ismét vissza akarnak azok körmei közé jutni? Mert a sokat emlegetett nagy javítás azt eredményezte ugyan, hogy nem kell apró kölcsönök után horribilis kamatokat fizetni, de egyúttal azzal a következménnyel is járt, hogy a kisember most már semmilyen hitelt sem kap — se drágát, se olcsót.

Igen kényelmes megoldása a kérdésnek az, hogy hát akkor ne vegyen igénybe hitelt. Olyan ez, akár csak az a tanács, hogy a kisiparos dolgozzék a gyárban. Mert valahogyan a kismester a gyári csekély napszámból nem képes fentartani önmagát és családját, csakugy nem áll módjában kicsi kézi üzemét valamelyes csekély tőkéske nélkül tovább vezetni. Igaz, hogy égbekiáltó bűn a kisgazda és kisiparos e szükséghelyzetét kiaknázni és tőle uzsorakamatot szedni, de ennél százsorta nagyobb a csapás, a mely a hitel teljes megvonása által éri. Ha a kisember eddig minden 100 korona után negyedévenként 20—25 korona rémséges kamatot fizetett (előfordult biz' erre igen sok példa!) az az egy kedvezménye mégis megmaradt, hogy a 100 korona tőkét, munkája segítségével, gyümölcsöztesse és ha mindjárt kinnal-bajjal, mégis családostul meg tudott élni. A famózus javítások azonban megvonják tőle ennek a lehetőségét. Nem perelhetik, nem foglalhatnak, nem licitálhatnak nála, de meg van neki engedve, hogy ezzel a megnyugtató tudattal — éhen halhasson.

Nem! Világos, hogy ez nem lehet helyes megoldás. Az ország száz-ezreinek érdeke azt kívánja, hogy az atyai gondoskodás ilyen ferdeségeitől megóvassanak. Józan emberi ész szerint nem szabad a hitelezők tulcsapongásait azzal meggátolni, hogy hitelt egyáltalán ne nyújthassanak a kisembernek, hanem arra kell törekedni, hogy ellen-

kezőleg, a kisember munkásságához képest olcsó hitelt élvezzen.

A nemzet jóléte függ e kérdés megfelelő megoldásától. A tőkéskek vasszekrényeinek megtömése nem mozditja elő az általános boldogulást, a nemzetgazdaság hatalma a kis egzisztenciák jólétében rejlik. Ők képezik az ország lakosságának többségét, a melyből a nemzet ereje kerül.

Igenis, veszzenek az uzsorások! De lépjenek helyükbe tisztességes elemek, melyek a kevésbé tehetősek megélhetését olcsó hitel nyújtásával lehetővé teszik.

Hát a gazdák?

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes szerkesztőség! Még oly nagy szükségük soha, semmiféle foglalkozást üző embereknek nem volt arra, hogy küldöttségeket meneszszenek a kormányhoz, mint éppen most a kisbirtokosoknak.

De ki rendezze ezeket?

Nem élnek már azok, a kik a nagy katonai követelések idejében a küldöttségeket szervezték; mi, kisgazdák pedig, menni szívesen mennénk, de az önszervezés munkáját hiába, magunk el nem végezhetjük, mert nem értjük.

Bezzeg, nem így van az iparosoknál, kereskedőknél! Az ipartörvény előkészítése alkalmából az ipartestületek összeszedik tagjaikat és járnak miniszteriumról-miniszteriumra. Vagy a kereskedők egyesülete nem mindenben elől jár, ha érdekei úgy kívánják, hogy a kormányt járja?!

Nos, hát ha ez a küldöttségjárás olyannyira szükséges és oly nagyon eredményes, akkor — hol késnek a mi gazdasági egyesületeink? Kik azoknak a tagjai; kik a kisgazdák valóságos vezérei, tettekkel tényezői? Bizony itt falun színét sem látjuk egynek sem. Nem is ösmerjük őket. De édes Istenem, akkor hogyan szólhassanak hozzá a mezei gazdák — a földadó törvényjavaslatához?

Hej, pedig de elkélne most egy pár szó a kisgazdák érdekében! S ime, a kutya sem kérdez bennünket, hogy hát mi fáj, vagy mi kellene. Avagy talán ezt nem mi, kisgazdák tudnók a legjobban megmondani?

Hogy beszéltek a legutóbb megválasztott „negyvennyolczas“ képviselők, hogy ígérték füt-fát a népeknek... Hogy így, meg úgy, a tizholdas és a kisebb gazdáknak el kell engedni minden adóját! — Hát most miért nem tudják azok a kép-

viselők e
„bizottsá
nem vilá
lőink a
miért ne
nem vez

Miért
szót a m
ecsetelés
nek ben
rosoknak
cziálistá

Gond
— én c
ha a kis
is szerv
kalom,
kisgazda
többség
akkor p

Ha ő
hát mi
országga
runk. I

Ha k
morandó
kellene
ket mi,
háztunk
elvárha
legaláb

Töb
mit ig
alkalon
bes le
viselői
mint s

—
meg i
Es
egyélő
lesz-e

Me
leszne
vezni
Sor
radtan
sója

—
Ves

— s

Te
rekk
magy
a ko
irati
a he
Rag
son.
napr
mat,
Bos
anne
ked
czik
Her

viselők ezt annak az igen tisztelt „bizottságnak“ is elmondani? Miért nem világosítják fel a mi képviselőink a kormányt a mi bajainkról, miért nem ajánlanak orvoslást, miért nem vezetnek küldöttségeket!?

Miért sajnálnak az urak néhány szót a mi nyomoruságos helyzetünk ecsetelésére? És miért nem szerveznek bennünket? Vagy csak az iparosoknak, kereskedőknek és — szociálistáknak szabad szervezkedni?

Gondolják meg a képviselő urak, — én csak azt mondom, — hogy ha a kisgazdák ma még nincsenek is szervezve, jöhet megint olyan alkalom, mint akkor volt, a mikor a kisgazdák a függetlenségi pártot többségre emelték! Csak hogy a mi akkor pro volt, az most kontra lesz!

Ha ők nem állják meg a sarat, hát mi megálljuk és éppen ettől az országgyűléstől nagyon is sokat várunk. De nem sokáig várunk.

Ha kívánságaink nincsenek is memorandumba foglalva, — de tudniok kellene kötelességüket azoknak, a kiket mi, kisgazdák mandátummal ruháztunk föl, megbiztunk és joggal elvárhatjuk tőlük — ha egyebet nem, legalább azt, a mit megígérték!

Többet nem követelünk, mint a mit ígérték. Hogy a jövő választási alkalommal — akár egyes, akár többes lesz is a szavazói jog, — képviselőink bátran elmondhassák, a mint szokták programbeszédjükben: — Barátaim! A mit ígértem, azt meg is cselekedtem!

Es a nép érthető kíváncsisággal egyelőre csak azt várja, vajjon így lesz-e, vagy nem?

Mert ha nem, majd mégis csak lesznek, a kik bennünket — szervezni fognak országosan.

Soraim szives közlését kérve, maradtam a Magyar Néplap hü olvasója *Csomós József*.

Veszedelem a délvidéken.

— Szerbek összeesküvése. —

Tele van a levegő mozgósítási hírekkel. Az egyik híradás szerint a magyar-horvát tengerhajós társaság a kormánytól Fiumében azt a távirati utasítást kapta, hogy hajóit ezen a héten tartsa készen arra, hogy Raguzába nyolczezer embert szállítson. A magyar államvasutak három napra megszüntették a teherforgalmat, mert katonákat kell szállítani Boszniába és Herzegovinába. Az annektált tartományokban a kereskedők nagy mennyiségű katonai cikkeket vásárolnak. Boszniában és Herzegovinában, Bródon és Gravo-

zán át, tehát szárazföldön és tengeren, megszüntették az áruforgalmat, mert a vasutakat és a hajókat kizárólagosan katonai szállításra használják. Egy másik híradás szerint a Déli Vaspálya-társaság összes vonalainak főbb állomásain az igazgatóságtól jött parancsra elrendelték a mozgósításra vonatkozó bizalmas rendeletek sürgős fölbontását és tanulmányozását. A nagykanizsai pályaudvaron keresztül hetek óta roppant sok hadicizkét szállítanak le Boszniába. Puskapor, löveg, tábori sátor, takaró oly nagy mennyiségben érkezik, hogy a szállítás különvonaton történik.

De érkezett a héten egy rendkívül felháborító híradás, a mely arról szól, hogy Belgrádban összeesküvést szöttek Magyarország ellen és tizenkét belgrádi szerb egyetemi hallgató vállalkozott a délvidéki hidak fölrobbantására. Október hónapban történt, hogy abban a belgrádi vendéglőben, a melyben valamikor Sándor király meggyilkolását elhatározták, ismét titkos társaság tartott gyűléseket. E gyűlések egyikére valami csellet bejutott egy pancsovai határrendőrbiztos, a kinek Belgrádban szerb származására való tekintettel igen jó összeköttetései vannak. Ez a rendőrbiztos szenzációs dolgokat hallott a titkos gyűlésen. Ott ugyanis esküt tettek, hogy minden eszközzel ártalmára lesznek Ausztria és Magyarországnak és megbiztak tizenkét egyetemi hallgatót, hogy ez a tizenkét ifjú Magyarországnak délvidéki hidait, a melyeken legkönyebb Szerbia ellen hadsereget küldeni, robbantsák föl. Erre a célra tizezer dinárt bocsátottak az ifjak rendelkezésére.

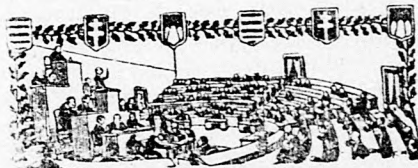
A rendőrbiztosnál egy miniatűr fényképezőkészülék volt és a hidak robbantásával megbizott ifjak közül hatot le is fényképezett. Ezeket a fényképeket részletes jelentéssel elküldte a belügyminisztériumba az államrendőrségi ügyosztály vezetőjének, a ki fölhívta a déli vármegyéek főispánjait, a csendőrkerületi parancsnokságokat és a határrendőrségeket, hogy a szerb terroristákra legyen gondjuk. Ezzel a rendelettel kapcsolatos Rónay Béla székesfe-

hérvári csendőrőrnagy legutóbbi szemléje.

Az őrnagy szemlélet tartott a somogyi őrsökön és különösen a dráamenti csendőrségeket járta végig. Körutjában egy izben elhajtott mellette egy négylovas hintó, a melyben négy ember ült, a kik idegen nyelven beszélgettek. Ezt a hintót az őrnagy két nappal később a barcsi Dráva-hidnál látta s mikor a hintón ülők az ő kocsiját meglátták, gyorsan elhajtattak. Az őrnagy erre meghagyta a csendőröknek, hogy a hintóban ülőket tartsák figyelemmel, mert a hid ellen merénylet készül.

A héten a zákányi szállóban jelent meg a hintó, de csak a kocsis ült rajta. A kocsis négy szobát foglalt le és azt mondta, hogy gazdái estére megérkeznek. A csendőrök nyomban a gyékényesi Dráva-hidhoz mentek. A hidon láttak is két embert, de ezek nem várták be a csendőröket, hanem sippal jelt adtak, mire a hid alól előfutott még két ember és mind a négyen futva menekültek Horvátország felé. Csendőreinknek nem ad jogot a törvény ahhoz, hogy Horvátországba is üldözhessek a menekülőket és így csak annyit tehettek meg, hogy puska lövésekkel tették figyelmezzé a horvát csendőrörsöt, de ennek nem sok eredménye lett.

A magyar csendőrök azután lementek a hid alá és az egyik hidfőnél frissen fuott, hatalmas nyilást találtak. A merénylők ide akartak puskaport tenni, hogy a hidat a levegőbe röpítsék. A megakadályozott merényletről jelentést tettek a csendőrök a kaposvári szárnyparancsnokságnak, a mely a Dráva-hidak állandó őrzésére csendőröket rendelt ki, de katonaság is fogja őrizni a hidakat, nehogy ezek a fontos stratégiai eszközök éppen most a levegőbe repüljenek.

POLITIKAI VILÁG.

Háborus hírek...

Háborus hírek keringenek
Korunk, a vemhes — mondják — szül
A melybe küzdeni és csatázni [vihart,
Előre küldik a magyart.
Vajjon miért?
Jobb sorsunkért?
Vagy fajunkat-irtó
Vágy beteléseért?

Gyomor

erősítő, emésztést elősegítő, gyomorégést
felbőgést, hányinger megszüntető, enyhe
és biztos hashajtó hatással vannak nálunk
a Feller-féle Rebarbara-Elsa-pilnák!...
doboz 4 K. bérmenny. Hozassuk Feller V.
Jenőtől, Stubica, Centrale sz. 18. (Zágráb).
Károly

Ha javunkra,
Nem bajunkra
Születik a harc-zavar,
Tűzön-vizen
Atal gázol
Es győzni fog a magyar!

De hogyha csupán azt akarják,
Hogy más a hasznát szerezhesse meg:
Ugy biz' kár vinni pusztulásba
A magyar erőt, életet.

Ma már nem ugy
Gondolkodunk,
Hogy mi a másoknak
Eszközei vagyunk.

Szittyva vérünk,
Erőnk, fényünk
Csak javunkra ontható!
— Ily czél nélkül
Jobb, ha békül
A háborut szomjazó.

Bódogh János.

Hódolat a császárnak.

A magyar kormány tagjai a beteg Kossuth Ferencz kivételével vasárnap együttesen megjelentek Bécsben, hogy ő felségének hatvan éves osztrák császári jubileuma alkalmából tisztelegjenek.

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órákor a kabinet tagjai, Wekerle miniszterelnökkel élükön, Schönbrunnba hajtottak, a hol az uralkodó a telet tölti. A fényes kocsisor a diszmagyar urakkal és a bakon ülő diszes huszárokkal nagy feltűnést keltett Bécsben.

A király tizenegy órákor együttesen fogadta a minisztériumot. Wekerle rövid beszédben fejezte ki a kormány szerencsekívánatait s a király nyájasan köszönte meg az üdvözlést. Azután kezett fogott a miniszterekkel és negyedóráig beszélgetett velük politikai kérdésekről. Érdeklődött Kossuth állapota iránt is az uralkodó.

Ezzel az üdvözlés véget ért. A miniszterek hazamentek, csak Andrássy maradt a királynál, mintegy háromnegyed óráig tartó magánkihallgatáson.

Ugyancsak vasárnap Rauch Pál báró horvát bán is kihallgatáson volt a királynál. A bán a horvát kormány nevében üdvözölte a jubiláló császárt s egyuttal jelentést tett a horvátországi politikai helyzetről is az uralkodónak.

A császárváros pedig az egész Ausztria élén ünnepel. Ámde ünneplésében csak a külső pompát, a szembeötlő fényt látjuk; lényegében azonban lássuk csak, hogyan ünnepel a császár népe.

A népek, a melyeket testvéreikül epedett egymás mellé az ő valamennyire kisugárzó atyai szeretete, ime, testvérek lenni még erre az ünnepnapra se tudtak. Bécsben — egy kórhajtásnyira Ferencz József császári palotájától — németek és

olaszok gyilkos gyűlölettel törnek egymásra. Prágában véres háboru dúl csehek és németek között. Ugy, hogy Prágában és környékén ki kellett a héten hirdetni a statáriumot s a prágai német egyetem alapkövetését el kellett halasztani.

A házakon zászló: de az utcákon harc, izgalom, harag és ellenségeskedés. Így ünnepli Ausztria a császár jubileumát. Nekünk magyaroknak ez az ünnep nem ünnepünk. Részt nem is kérünk belőle. Mégis, úgy érezzük, hogy Ferencz József szeme ma is csak akkor nyúlhat meg, ha császári birodalma határán tulnéz — Magyarországra. Ez az egyetlen országa, a mely nem ünnepel és az egyetlen, a mely nem rontja az ünnepét.

Az oláh tankönyvek.

A legádázabb ellenségeinknek, a vadoláhoknak, ugy látszik, nem használ a szép szó. Pedig okulhatnának már egyszer. Nagy fölháborodást keltett annak idején a belényesi gimnázium hazafiatlan viselkedése. A gimnázium énekkara a bukaresti kiállításán hazafiatlan dalokat adott elő és a növendékek olyan könyveket és térképeket használtak, a melyek a magyar történetet meghamisítják és Erdélyt Oláhországba kebelezik be. A kultuszminiszter fölkérte az iskola könyveit és tíz könyvet, mert tele vannak államellenes izgatással, leltöltött. Utasította egyszersmind a miniszter a görög katolikus püspökséget, az intézet főtartóját, hogy az iskolakönyveket terjeszse föl a minisztériumba.

Aehrenthal gróf.

December másodika, a császári jubileum meghozta örömeit a külügyminiszternek, Aehrenthal — eddig báró — urnak is. A császár ugyanis erre az alkalomra Aehrenthal grófi rangra emelte. Ez pedig nem egyébért történt, mint azért, hogy Bosznia és Hercegovina bekebelezése körül Aehrenthal nagy érdemeket fejtett ki. Vagyis jobban mondva ő csinálta az egészet. Ime, az osztrák miniszter máris kitüntést kapott. Vajjon nem annak a jele ez, hogy a bekebelezés hasznából is Ausztria kapja a nagyobb részt? De azért a magyar katonákat viszik, mindet viszik a határszélekre...

A bihari választás.

A bihari választás határnapját december 9-re, vagyis szerdára tűzte ki a biharmegyei központi

választmány. A választás előreláthatólag nem nagy küzdelemmel fog lefolyni. A választás eredménye iránt mégis elég nagy az érdeklődés.

A lóláb.

Az amerikai oláhok — megkésve bár, de törve nem — hosszabb táviratot intéztek a királyhoz, a melyben arra kérik ő felségét, ne engedje elnyomni magyarországi testvéreiket. Ugyancsak táviratoztak Lueger bécsi polgármesternek, Björnson norvég írónak és a budapesti nemzeti klubnak, a kiket kitartó harcra hívnak föl a választójogi törvényjavaslat ellen. — A hazaárulók eme táviratozásából nagyon is kilátszik a lóláb. Nem testvéreik elnyomatása fáj nekik, mert ilyesmiről a valóságban szó sincs, hanem fáj nekik a magyarság ereje. És hogy Luegerhez, Björnsonhoz, a magyar nemzet megveszekedett, ádáz ellenségeihez is merészelnek fordulni, — ez csak azt bizonyítja, hogy ezek a gonosz vadak a magyar haza ellen — mindenre képesek.

A közös átok.

Haj, bizony csak minden oldalról reánk zudul a közösség átka. Ime, most is mi iszszuk meg a levét, hogy az olaszok nekifenekedett tüntetéseket rendeznek odalent az osztrákok ellen. No igen, az osztrákok ellen és mégis magyarok feje török be tőle. De hallgassuk csak meg, mit ír egyik Olaszországban utazó testvérünk:

— November 26-án az Arpád és a Kassa gőzhajók Katániában tartózkodtak. Hála a közös lobogónak, osztráknak néztek bennünket s délelőtt kilencz és tíz óra között egy csoport diák és csöcselék megjelent hajónk előtt, követelve lobogónk bevonását. Később kövel dobálták meg a hajót. A tüntetők azután a parton elégettek egy fekete-sárga lobogót. Csak nagysokára érkeztek karabinierik, a kik szétverték a tüntetőket. Az olasz és német diákok bécsi verekedésének így iszszuk meg a levét mi magyarok, holott a magyarokat nemcsak nem gyalázzák az olaszok, hanem szeretik és kedvelik.

Hát ezért jó a közös lobogó? Evvel is többet tudunk.

Csoda.

Bécsben nagy nap volt szerdán. A császár hatvan éves császári jubileuma. Ez alkalomra pazar képet öltött a császárváros. Diszbe és fénybe burkolódzott minden. A

középülete
nisztérium
fekete-sárg
mindenfelé
ez. vagy á
közös min
mán ott él
nemzetiszir
zászlók B
ritkaság!

A legföb
ria elitelte

miért az
kálta hivi
kötésnél a
ne írják al
lam törvé
illetőleg e
bujtást lát
és pénzbe
bánost.

Abban
ezt a m
hozta, né
zsidó biró
A dolog
legfőbb

előrelát-
delemmel
edménye
z érdek-

megkésve
hosszabb
yhoz, a
égét, ne
arországi
ávírató-
esternek,
s a bu-
ak, a ki-
ak föl a
at ellen.
ratózásá-
a lóláb.
tása fáj
valóság-
nekik a
Lueger-
ar nem-
ellensé-
tulni, --
gy ezek
ar haza
k.

n oldal-
ég átka.
eg a le-
ifeneke-
ek oda-
No igen,
gis ma-
De hall-
egyik
vérünk:
arpád és
an tar-
lobogó-
nnünket
a között
ék meg-
lve lo-
kövel
üntetők
egy fe-
nagyso-
a kik

olasz
rekedé-
vét mi
yarakat
olaszok,
bbogó?

zardán.
zári ju-
képet
be és
en. A

középületeket fellobogózták. A mi-
nisztériumokat különösen. Nagy
fekete-sárga zászlók lengedeztek
mindenfelé. Csak... de valóság-e
ez, vagy álom? Mégis valóság. A
közös minisztérium palotájának or-
mán ott ékeskedett három magyar
nemzetiszínű lobogó is. Magyar
zászlók Bécsben! No ez igazán
ritkaság!

A házasság.

A legfőbb bíróság, a királyi Kuria elítélte Koczurek plébánost, a

Mert a törvény értelmében a há-
zasulók nem kötelesek az állami
polgári anyakönyvet aláírni.

És hithű katolikus nem is írja
alá, ha egyszer a törvény ezt meg
nem követeli. Mert nálunk a há-
zasság szentség és nem közönsé-
ges polgári üzletkötés.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A héten, a költségvetés sürgős-
ségénél fogva már nyolcz óras
üléseket tart a képviselőház. És
pedig délelőtt tíz órától két óráig

Festetic György gróf.

miért az a szószékről azt prédí-
kálta hűveinek, hogy a házasság-
kötésnél a polgári anyakönyveket
ne írják alá. A Kuria ebben az ál-
lam törvényei ellen való izgatást,
illetőleg ellenszegülésre való fel-
bujtást látott s két heti fogházra
és pénzbüntetésre ítélte a plé-
bánost.

Abban az itélő tanácsban, a mely
ezt a megmásíthatatlan ítéletet
hozta, négy szabadkőműves és két
zsidó bíró ült.

A dolog pedig úgy áll, hogy a
legfőbb bíróság ezuttal tévedett.

és délután négytől nyolczig.
Napirendre az 1909. évi költség-
vetés van kitűzve. A mult héten
már a Ház tárgyalta a kisebb
tárczák költségvetését, minők: a
királyi udvartartás, a közös ügyek,
Horvátország és Fiume stb. költ-
ségvetései. Végeztek ezenkívül a
belügyi tárczával is.

Ezen a héten a kereskedelmi
tárczát tárgyalták és be is fejezték,
ugy, hogy kedden áttérhetett a
Ház a földmivelésügyi költségve-
tés tételére.

Felszólalás igen sok van, de ezek

közül kevés haladja tul a hétköz-
napiasság mértékét. Mégis nagyobb
szenczációt keltett Polónyi Géza
hétfői beszéde, a melyet általános
lelkedéssel és tapssal fogadott a
Ház. Különösen a sztrájkok és szo-
czialista vezérek elleni hadakozása
keltett élénk visszhangot.

Kedden Sztérényi államtitkár
mondott beszédet, ostorozva szin-
tén a szoczialistákat, a kik a ma-
gyar ipart és tőkét akarják tönkre
tenni. Ugyanekkor Batthyány Ti-
vadar gróf a vasuti balesetekről
szólva, védte a magyar vasutaso-
kat, de kikelt a 24 órás szolgálat
ellen és az izgató szocziáldemokra-
ták megfékezését sürgette. Általá-
nos meglepedésre jelentette ki,
hogy a magyar vasutasok között a
szocziálistáknak nincs termékeny
talaja.

A földmivelésügyi tárcza kere-
tében a legfontosabb az a száz-
millió koronás tétel, a melyet Da-
rányi a nemzeti birtokpolitika cél-
jaira előirányzott s a melyet lapunk
46. számában már megfelelően
méltattunk.

A Ház a tételeket nagyobbbrészt
változtatlanul elfogadta.

Szerdán, a földmivelésügyi tárcza
költségvetése során Polónyi Géza
ismét fölszólt és röviden, de éle-
sen tiltakozva a nemzetiségi törek-
vések ellen, a kisbirtokos osztály
támogatását sürgette. Érdekes ta-
lálkozása volt a véletlennek, hogy
a karzat zsufolva volt délvidéki
gazdákkal, a kik küldöttségjáróban
voltak a Házban. Polónyi terjedel-
mesen és szakszerűen fejtegette a
tyuktenyésztés nemzetgazdasági fon-
tosságát. Az ülés végén, az általá-
nos vita zárultával, Darányi minisz-
ter részletesen válaszolt az elhang-
zott beszédekre; kijelentéseit foly-
tonos élénk helyesléssel kísérte a
Ház.

TÁRCZA.

Borus estén.

Szőke Duna habjainál
Borus estén meg-megállok
S hallgatom, lenn mit susognak,
Miről bugnak a hullámok.

Köd borul a nagy folyamra...
Mintha keblem átka volna!

Mormol a hab. Hab-szavában
Mintha haló lelkem szólna.

És az ár oly mélabusan
Halad . . . Isten tudja hova . . .
Mintha egész életemnek
Reményeit vinné tova!

Ez is szerelem.

Ködös őszi este van. Egy jámborképi becsületes fiatalember sétálgat az utcán egy zsidó leánnyal, a kit szeret és a ki roppant szeszélyes és roppant pajkos.

Leány: Már csak ilyen a szerelem, kedves Imrém! Ha a nő szeret, azt a nő be is tudja vallani. Tehát szeretlek Imrém, mint a tejelő borju a jóféle takarmányt.

Fiatalember (szerényen): És . . . és . . .

Leány (bátran): No csak ki vele!

Fiatalember (még szerényebben): Izzé . . . Hát . . .

Leány (még bátrabban): Hogy lehet egy mondat fölött annyit piszmogni!

Fiatalember (a lehető legnagyobb szerénységgel): Ah, drága Szidikém, ha azt magácska nekem be tudná bizonyítani!

Leány (elpirulva): És maga mer nekem bizonyításról beszélni! (még jobban elpirul) . . . Nekem, a ki bebizonyítottam! (még jobban elpirul) . . . Tegnapelőtt este! (a lehető legjobban elpirul) . . . Oh! . . .

Fiatalember: Bocsánatáért ese-

polgárt, a mely műveletet az arra járó békés, czilinderes polgár még istentelenebbül viszonzoz. Parázs kis verekedés fejlődik ki, melyből a szerelmes fiatalember alaposan összemarva, félholtra verve kerül ki.

Fiatalember: Édes Szidikém! . . . Érted van mindez! (Nyöszörögve rogy a leány lábai elé és alaposan elájul.)

Leány: És én ilyen gyáva frátert akartam szeretni! (Nevetve fordul sarkon s a félholtra vert urfit gyorsan a faképnél hagyva, elsiet.)

Festetich és a Georgikon.

Georgikonnak nevezzük a Festetich György gróf által alapított keszthelyi gazdasági tanintézetet.

A keszthelyi Georgikon.

Fiatalember: Ah! (elpirul).

Leány: Vagy mint a nap a holdat . . . egyébként a hasonlat mellékes. Szeretlek! Punktum!

Fiatalember: Meghat engem, édes Szidikém, ez az őszinte vallomás. Hagyj fölötte egy kissé gondolkodnom . . .

Leány (ábrándosan): Ah! Oh! Hah! Milyen hidegen fogadod! Pedig tanum reá az ég és minden seregi . . .

dezem édes, aranyos, kedves, cukros, drága . . .

Leány: Hanem maga még nem bizonyított . . . (fölpattan) Bizonyítson maga is . . .!

Fiatalember (megadással): Mindenne kész szolgája vagyok!

Leány (hirtelen): Nos hát . . . nos hát pofozza fel azt a ficzkót, a ki itt jön! . . .

A fiatalember istenesen felképel egy arra járó békés, czilinderes

»Georgikon« görög szó és földművelést, mezőgazdálkodást jelent. A keszthelyi tanintézet elnevezése a gazdasági meghatározáson kívül az alapító nevére (György=Georg) is vonatkozik.

Festetich György 1755 január elsején született a sopronmegyei Ságbon. Meghalt Keszthelyen 1819. április 2-án. Holtteste a keszthelyi plébánia-templom kriptájában pihen. Tizenhat éves korában a bécsi Teréziánumba adták szülei, a honnan a katonai pályára

lépett. . .
ban mi
volt az
királyi
folyam
hogy a
német
alkalma
nyelv r
vonult
szellem
tott ma
tésére .

Miut
az oks
összek
számos
egész
szerü
lendits

Ekk
mezőg
az is e
kellőle
az ok
férfiain

Ezér
gazdat
taninté

Ez a
1797-b
kormá
1801-i
lomba
tisztek
csak a
nulóka

Miut
számo
több m
ben, a
kint m
pélyt
peket,
lesebb
kat és
Keszth

Áld
munk
koráb
len ha
zik és
s küll
a ma
sági

Georg
Épp
április
gróf a

A l
nép
bará
Igy
a Ma
egy

lépett. A hadsereget 36 éves korában mint alezredes hagyta el. Ő volt az, a ki azzal vesztette el a királyi udvar kegyét, hogy 1790-ben folyamodványt küldött a királyhoz, hogy a magyar hadseregben a német tisztek helyett magyarok alkalmaztassanak és a vezényleti nyelv magyar legyen. Ekkor vissza vonult keszthelyi birtokára s nagy szellemi tevékenységét az elhagyott magyar mezőgazdaság fejlesztésére fordította.

Miután 162.000 holdnyi birtokán az okszerű gazdálkodást bevezette, összeköttetésbe lépett az ország számos nagy emberével, hogy az egész ország gazdaságát az okszerű berendezkedés által föllendítse.

Ekkor látta, hogy az ország mezőgazdasági elmaradottságának az is egyik oka, hogy nincsenek kellőleg képzett gazdatisztjeink és az okszerű gazdálkodáshoz értő férfiaink.

Ezért határozta el, hogy uradalmi gazdatisztok kiképzése czéljából tanintézetet állít föl.

Ez a tanintézet Georgikon néven 1797-ben Nagyváthy János jószágkormányzó vezetése alatt jött létre. 1801-ig csakis a Festetich-uradalomban alkalmazott fiatal gazdatisztok oktatására volt szervezve s csak azontul vettek föl idegen tanulókat is.

Miután Festetich György gróf számos tanulmányi alapítványt tett, több mint 300 ezer korona értékben, az 1814-ik évtől fogva évenként május hóban tartandó ünnepélyt rendelt el, a helikoni ünnepeket, melyre az akkor élő legjelesebb hazafiakat, költőket, tudósokat és gazdákat mind meg hívta Keszthelyre.

Áldásos, nemes, hazafias nagy munkálkodása közben, 64 éves korában szőlította el a kérlelhetetlen halál. Nevét nagy alkotásai őrzik és őrizni fogják az idők végéig s különösen fenntartja emlékezetét a ma is legjobban virágzó gazdasági tanintézet Keszthelyen, a Georgikon.

Éppen kilenczven esztendeje lesz áprilisban, hogy a kiváló magyar gróf az élők sorából eltávozott.

A Magyar Néplap a magyar nép állandó és bátor harczos barátja.

Igyekezék mindenki ujévre a Magyar Néplapnak legalább egy uj előfizetést szerezni.

Marion.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —

Irtta: *Károlyi Gyula.*

X.

Levelek.

N . . .

Édes Miklósom! Legutóbbi levelében csodálkozását fejezi ki, hogy oly régen nem irtam. Oka ennek az, hogy beteg vagyok. Nem testi baj . . . Az nem hagy oly mély nyomokat, mint a lelki betegség.

Őn, édes, panaszkodik, hogy a mióta megfosztották szabadságától, állandóan beteg és szenved. Nekem százszorta nagyobb fájdalmat okoz az, a mi idekünn történik. Ez a sok mende-monda önről, a melyet bárki is hajlandó lehet elhinni, a ki nem ismeri önt úgy, mint én . . .

Száz és ezerféleképen átgondoltam és megvizsgáltam a helyzetet. Próbáltam beleképzelni magamat az ön helyzetébe. Én nem csatlakozom az emberek véleményéhez, de minden esetben arra a meggyőződésre jutottam, hogy ön az oka mindennek, a mi történt.

Nem volt egyetlen lélek, a mely az ön törekvését helyeselte, támogatta volna s ön még sem akart törekvésével szakítani. Pedig jól láthatta, hogy ez a küzdelem eltemeti egész jövőjét . . .

Nem hiszem el, hogy valaki épen semmit se törődjék a körülötte forgó világ véleményével, mert hiszen, ha jót, szépet cselekszik, megköveteli a világ hódolatát, elismerését.

. . . A mikor elérkezett a tárgyalás napja, telve reménnyel és félelemmel ébredtem. . . Mindenki bizonyosra vette szabadulását, a ki ezt nem szerette volna; csak én, a ki egyedül vágytam önt szabadon látni, én voltam tele rossz sejtelmekkel, hogy még sokáig lesz távol tőlem . . .

S úgy történt, elítélték egy esztendőre — ártatlanul!

Képzelterti megdöbbenésemet. Bár sohase értem volna meg azt a napot! Bár sohase láttuk volna meg egymást! Én értem sem tudta ön megváltoztatni elhatározását s ez az elhatározás lett önre nézve végzetes. Igaz, hogy sohase szólaltam s ezért hibásnak érzem magamat, de, hogy őszinte legyek, ön is hibás.

Lássa, édes, ha ön igazán szeret engem, már régen itt hagyta volna Nagydrárákat. Azt hitte, hogy czélt ér? Azért nem hagyott félben törekvésével? . . . Utóbb belátta, hogy hiába minden s nekem

végtelenül fájt, hogy mégsem tett egy lépést sem jövője — a ketőnk jövője érdekében.

Mi kötötte Nagydrárához? Ezt nem tudom magamnak megmagyarázni. Ön azt fogja mondani, hogy én. De hátha más ok volt, a melyet nem mert ön előttem bevallani soha?

Ne nehezteljen reám őszinteségemért. Ezek a dolgok mind nekem okoztak szívfájdalmat és nem önnek.

De ki kell, hogy öntsem a lelkem keserűségét, mert most, az ön távollétében engem bántalmaz mindenki . . .

Szeretnék, ha elfelejtkeznek önről. Ám én nem tudok elfelejtkezni . . .

Ne busuljon, édes, jó az Isten, ő jól végez mindent. És ha ő egymásnak rendelt bennünket, akkor nem választ el más egymástól, csak a sirgödör . . .

Egyébként kérem, ne adjon sokat erre a levélre, mert lázas állapotban írom.

Csókolja és helyzetéhez képest minden jót kíván önnek örökké szerető hive: *Marion*

*

N . . . a fogházból.

Édes Mariskám! Vádjai fájnak, de nem tudok ellenük védekezni. Hogy önt is elvakították, megingatták, azt tapasztalom, de nem vagyok képes megvigasztalni. A mit nekem tudnom kellett volna, az bár későn megtudtam s erre megnyugtatóul csak azt felelem, hogy szeretem önt és mindenre kész vagyok önért. Ha ön is szeret, ezt elfogadja tőlem ígéret gyanánt a jövőre. Ha nem szeret, akkor nem ír többet és én le fogom vonni a konzekvenciát.

Kedves levelét nagyon köszönöm. Ez teljesen megnyitotta szemem.

Csókolja és öleli milliószor, végtelen szerelemmel *Miklós.*

*

N . . .

Édes Miklósom! Ön azon gondolkodik, mivel szolgálhatott reá, hogy a sors ily keményen sújtja! Nem kell erre rászolgálni. Az igazak kiváltsága a földi szenvedés, azután annál teljesebb a boldogság. Minden rossz után jó következik. Én hű maradok önhöz minden poklokon keresztül. Nincs oka tehát semmi gyöttrő aggodalomra.

Lássa, édes, az én kedves jó anyámnál szelidebb, türelmesebb lény nincs a földön és mégis, a

sors mennyi kemény megpróbáltatást mért reá! De a sok szenvedés nem tudta az ő erős lelkét megtörni. Ennek bizonyítéka az, hogy még most is a mi szerető, gondozó édes anyánk. Bár testben gyöngé, de a lelke erős, nem olyan, mint a minőt kishitűeknél tapaszt-

rom egy-egy boldogító, megnyugtató levelét.

Higye meg, az én sorsom sem jobb az önénél. A ki önt bántja, az engem bánt meg. Most a napokban is szemembe vágták, örülnek, hogy így történt. Ne fájjon ez nekem? És csak gunyos, szána-

bereknek, mennyire nem érdemeljük meg bántalmaikat.

Csókolja az önt szerető, önnel együtt érző és szenvedő *Marion*.

*

N . . .

Édes Miklósom! A mióta önt le tartóztatták, még nem voltam oly megnyugodott, mint ma. Édes anyám fölkereste az ön védő ügyvédjét, a ki azt a határozott kijelentést tette, hogy önt a felelőteli főtárgyaláson föl fogják menteni és szabadlábra helyezik. Elképzelheti örömünket!

Anyám a hosszas nagy levertség után csaknem fölvidult. Régen nem érzett örömet szerzett nekünk az ügyvéd ur szavaival. Kivált nekem.

Most tehát csak bizzék a jó Istenben, az ő utjai kitürkészetlenek. Én nem látom már olyan sötét, fellegesnek egünket, mint eleinte. Ezerszer csókolja, szeretve forrón, *Marion*.

*

N . . .

Kedves Veér ur! Ezuttal én irok önnek, de csak annyit, hogy Mariskám már egy hét óta rendkívül súlyos beteg. Levelét sem írhat . . . Lázás álmaiban csak az ön nevével emlegeti folytonosan . . . Iszonyu lelki állapotban vagyok . . . Sohasem éreztem magamat így én, a ki már annyi gyermekemet sirba tettem, mint most, a mikor veszélyben látom legkedvesebb gyermekemet . . . Legyen ön mindamellett nyugodt . . . Ha állapota jobbra fordul, azonnal írni fog önnek . . . Üdvözlí szeretettel *Veszprémné*.

*

N . . .

Édes Miklósom! Hetekig tartó, nehéz lázból csak most épültem föl és sietek önnek írni, remegő kézzel, de rendületlen szívvvel.

Betegségemben is folytonosan önt képzeltem magam elé, önt láttam, önnel beszéltem és önt kívántam a valóságban is.

De mikor fog az a nap elkövetkezni reánk.

Idestova tél éve már, hogy megfosztották szabadságától. S én ez idő alatt minden este reménnyel feküdtem le s reménnyel vártam a másnapot, hátha meghozza a várva várt szabadulás és édes viszontlátás pillanatát.

. . . Hiába! . . .

. . . De ha egy kis igazság van, nem szabad, hogy most már ez a helyzet sokáig tartson! . . . Csak a

A tél öröme.

talhatunk. Azért csak legyen ön is erős.

Azt kérdezi, hogy mivel töltöm napjaimat? Nincs óra, nincs perc, a mikor ne önre gondolnék és minden gondolatom önnél van. És türelmetlenül, nehezen várom, vá-

kozó arczokkal találkozom mindenütt.

Mikor lesz már vége ennek a Kálváriának?

Ugy-e, édes, ha a jó Isten megsegíti, hogy kiszabadul, kétszeres erővel fogjuk bebizonyítani az em-

érdemel-

tő, önnel
Marion.

N . . .

sta önt le-
oltam oly
na. Édes
védő ügy-
zött kije-
felebbvi-
ják men-
ezik. El-

levetség
égen nem
ekünk az
ált nekem.
k a jó Is-
észhetetle-
olyan sö-
int eleinte.
ve forrón,
Marion.

N . . .

al én irok
hogy Ma-
rendkívül
n írhat...
ön nevét
. Iszonyu
. . . Soha-
gy én, a ki
sirba tet-
veszély-
gyerme-
mindamel-
ota jobbra
önnel . . .
szpréminé.

N . . .

big tartó,
t épültem
, remegő
ívvel.
lytonosan
é, önt lát-
s önt ki-
p elkövet-

hogy meg-
S én ez
reményvel
el vártam
ghozza a
édes vi-

zság van,
már ez a
. . . Csak a

hosszas szenvedés meg ne árton az ön féltett egészségének . . . Elképzelem fájdalmait, mert érzem az én fájdalmaimat. Pedig én szabad vagyok. Csak önt láthatnám újra szabadon! . . . De mikor? . . . Ha még egyszer beteggé tesz a bánat, úgy érzem, nem fogok többé ágyamból fölkelni . . .

Udvarunkon virul a virágbontó, rügyfakasztó új tavasz . . . Az én lelkemben borus, őszutói világ van, mint akkor . . . azon a szomorú napon . . .

. . . S csak sirni, imádkozni és vágyakozni tudok, ön után, egyébre nem vagyok képes . . . Istenem! . . . Az udvarunkban már bimbóznak a rózsák. Nem sokára újra nyilni fognak . . . De jobb erre nem is gondolni! . . .

A legnagyobb izgalommal várom a döntést az ön ügyében. Mily soká lesz az is! Beletelik még három hét. Kétségtelen, hogy az ön iránti általános ellenszenv bénítja és lassítja így meg az igazságszolgáltatás kerekait is . . .

Reméljük azonban minden jót! Már amennyire jónak lehet nevezni . . .

Édes Miklósom! Kimondhatatlan jó érzéssel töltött el az a levele, a melylyel nyugodt, csendes jövőt ígér . . . A másik levelében ismét kétségét fejezi ki, hogy mi lesz, ha kiszabadul? . . . Csak már kint volna! Akkor minden jóra fordul! Így borzasztó . . .

Addig is vigasztalják forró csókjaim és multhatatlan nagy szerelmem. Igaz érzéseim pótolják a nagy szavak hiányát.

Öleli örök szerelemmel Marion.

*

N . . .

Édes Miklósom! Holnapután lesz tehát a nagy nap . . . Nem vagyok képes tollal és papirossal éreztetni azt a rettenetes harcot, a mely a lelkemet és agyamat dulja. A remény vivja ezt a szörnyű tusát — a kétséggel . . . Ha a remény győz, ha ön győz, mindent meg fog gyógyítani a boldogító, édes valóság. Ön szabad lesz! Ebben a három szóban rejlik reám nézve a legnagyobb elképzelhető földi boldogság.

. . . Ha azonban az a másik, az a sötét rém diadalmaskodik, az ellenség, akkor . . . akkor az a holnaputáni nap a haláloamat fogja jelenteni . . .

Azonban most inkább bátorítani, vigasztalni kell önt és nem csüggeszteni . . . Ha nekem elég lelki erőm volna! . . .

. . . Kivánom, hogy a holnaputáni nap végleges fordulatot, jó döntést hozzon az ön szomorú helyzetében. Ezért imádkozom minden este és reggel az egek urához.

. . . Kivánom, hogy az igazság olthatatlan fénye világítsa meg földi biráinak szemét.

. . . Kivánom, hogy minden ellenséges gyűlölet, csel és hitvány gonoszság ereje semmivé törpüljön a bölcsen gondolkodni akaró és tudó agyak kritikájának sulya alatt.

. . . Kivánom, hogy az ítélő székeken végre emberek üljenek, a kik magasztos hivatásukat és hatalmukat igaz czelemek elérésére fordítják.

. . . Kivánom, hogy ezek az em-

. . . Kivánom, hogy elégtételt nyerjen ön hosszas, nehéz, méltatlan szenvedéseieért,

. . . Kivánom, hogy így legyen és ön ismét szabad legyen.

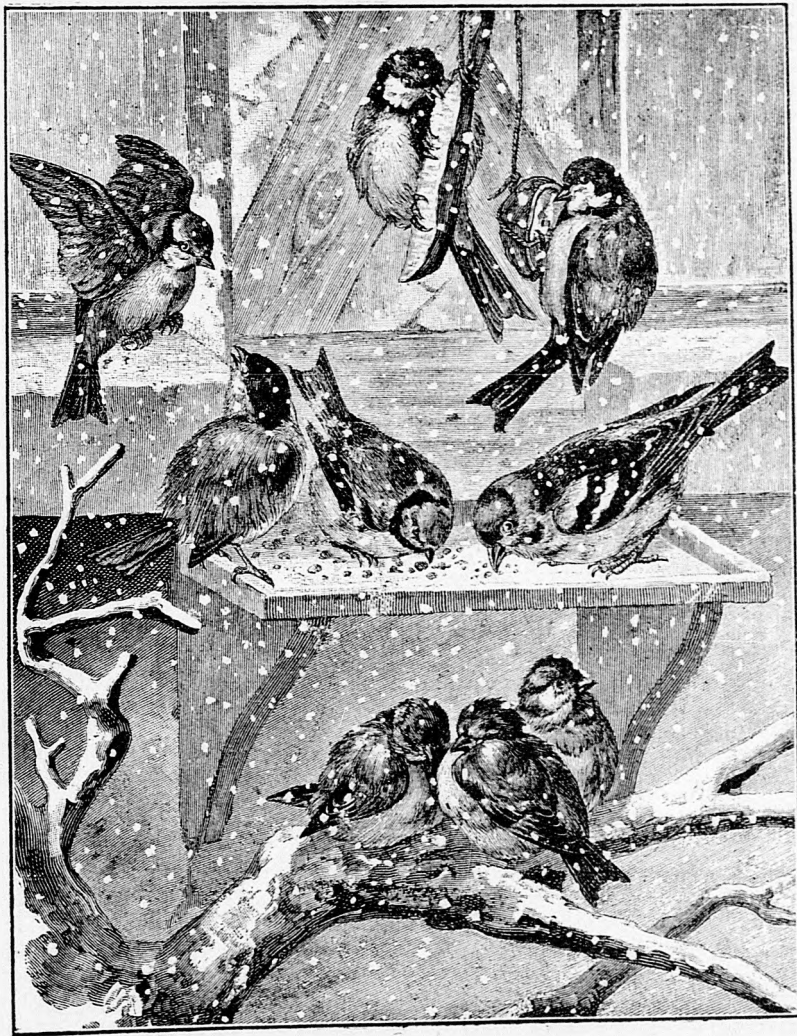
Csókolja reményvel és szerelemmel
Marion.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

A király unokái.

December elsején kedves kis ünnepség folyt le a király schönbrunni kastélyában. Ferencz József király unokái apró színházi előadással ün-

A tél nyomora.

berek ne engedjék magukat elsodortatni a guruló aranyok és az áramló érdekek zürös, szennyes örvénylő folyamától.

. . . Kivánom, hogy a jog, a törvény, az emberi és az isteni igazság döntsön Justicia istenasszony mérgében.

nepelték a fejedelmi nagyapa jubileumát. Az ünnepség előkészületei titokban történtek, úgy, hogy az uralkodó nem tudott róluk. A terv sikerült. A királyt meglepte a tisztelgés és mélyen meghatotta.

Dél volt, a mikor az uralkodót, a ki dolgozószobájában tartózkodott,

József rátámadt és agyonverte. A gyilkosnak társai is voltak, kik most mind a börtönben ülnek.

Vasutas Szövetség és a balesetek. A Vasutas Szövetség elnöksége a vasuti és hajózási felügyelőséghez beadványt intézett, a melyben tekintettel arra, hogy a szövetség működését több oldalról károsnak mondták a vasuti szolgálatban szükséges fegyelemre nézve, arra kéri a felügyelőséget, vizsgálja meg sürgősen és szigorúan a szövetség működését, a vizsgálat eredményét pedig közzététel céljából tudassa az elnökséggel. A szövetség fölhívta az összes kerületi elnökségeket, hogy a vasuti balesetek okairól záros határidő alatt tegyenek jelentést.

A gyilkos sertés. Zsömbörgei Antal és fia kisbárati kanászok disznócsordát őriztek. Mikor a csordát hajtották, megütötték bottal a kant is, mely megvadult és az apát először feltaszította, majd hosszú, éles agyarával ágyékát felhasította, derekát megharapdálta és megtiporta. A fiu, látván atyjának veszedelmét, a kanra vetette magát, azt pusztá kézzel füleinél fogva megragadta. A kan most a pásztorlegény ellen fordult oly gyorsasággal, hogy a fiu a földre bukott. Átgázolt rajta és mindkét czombját és ágyéktáját neki is felhasította. Az apa sebeibe belehalt, a fiu állapota súlyos.

Haláltáncz. A bars megyei Ebedecen hangos vigasság volt a hetven éves Klárik János iparos házában. A házigazda legifjabb fia tartotta a lakodalmát. A nagy hejhujából az öreg örömapának is tánczra kerekedett a kedve. Oda szólt a cigánynak, huzza az ő kedvére a nótát. Aztán frissen járta rá a tánczot. De nem sokáig. Mindössze egy-két perczig. Öreg, kifáradt szervezetének megáztott a sok öröm, a fiatalos ugrándozás. Egyszerre a szívéhez kapott s holtan terült el a földön. A násznép pedig ment — a lakodalomból a temetésre.

Az együgyü kupaktanács Szabolcsmegye tanfelügyelője megkereste Tas község elöljáróságát, hogy az ingyenes népkönyvtár létesítése érdekébe adjon be kérvényt. A község képviselőtestülete összeült és hosszabb ideig tanácskozott a fölött, hogy mit akarhatnak az urak azzal az ingyen könyvtárral. Végre kisütötték, hogy ebben nagy csalafintaságnak kell lenni, mert ha ingyen adják, akkor bizonyára semmit sem ér, s elhatározták, hogy nekik az nem kell. Az a különös, hogy a képviselőtestületben három

tanító is foglal helyet és jelen is voltak azon az ülésen, azonban nem tartották szükségesnek, hogy ezt az okatlan határozatot megfellebbezzék.

Hogy bánnak a beteggel. Csehországban Antonov orosz tanár, a ki feleségével és két gyermekével Bécsbe utazott, a gyorsvonaton megőrült. Dombicza állomáson leszállt és beverte az étkező-terem összes ablakait. Egy csendőr letartóztatta és a rendőrségre kísérte. Itt Antonov megtámadott egy másik csendőrt, a ki szuronyát az őrtül hasába szurta. A tanár meghalt.

A villamos. Nagyváradon a városi villamos vasut, mint tudósítónk táviratozza, elgázolta Szime György gazdát és a feleségét. Az asszony szörnyet halt, a férfi veszedelmesen megsebesült.

Bűnhődés a hűtlenségért. Szenzációs családi dráma tartja izgalomban a turiniakat. Dr. Vincenzo Blasi ismert turini orvos Cianruglia tanárt együtt találta feleségével és féltékenység rohamában nyolcz revolvergolyót süttött el a párra. Felesége nyomban megsalt, a tanárt pedig haldokolva vitték a kórházba. A gyilkos orvos önként jelentkezett a rendőrségen.

Rémlátásból tragédia. A kishármasklói gyilkosok üldözése Arad és Temes megye népei között sok bajnak lett a kutforrása. Féregyházán Patin Szira román kisbirtokosnak úgy rémlett egy este, hogy valaki az udvarról az ablakon benézett. Azon hitben, hogy a kishármasklói rablók egyike házába akar betörni, puskát ragadott és három lövést tett ki az ablakon. A golyók Gyuri György, Patin sógorát találták, a ki nyomban kilehelte lelkét. Patin másnap hajnalban kifutott a temetőbe, sógora holttestére borult és megőrült.

Haza Amerikából. A magyar-amerikai vonal 20 ezer tonnás hatalmas óceánjáró gőzöse, a Caronia, november 28-án indult el Newyorktól európai útjára. A hajó Magyarországra 650 főnyi utast hoz. A Caronia december hó 15-én érkezik Fiuméba.

A repülő vashóhér. Két tehervonat a horvátországi Velika Goricza állomásnál összeütközött. A vasuti személyzet közül egy halálosan, kettő könnyebben megsebesült. A zágrábi állomás bejárata előtt is szerencsétlenség történt. A sziszeki személyvonat az uton kisiklott és a zágrábi állomás elé egy órai késéssel érkezett. Az állomáson kívül egy teher-

vonat állott. A sziszeki személyvonat teljes sebességgel beleszaladt a tehervonatba és annak kilencz kocsiját teljesen összerombolta. Kerkay Mihály, a személyvonat lokomotív-vezetője életét vesztette, öt ember súlyosan sebesült meg. A sebesülteket kórházba szállították. A baleset oka az volt, hogy a személyvonat a Megállj! jelzésnél nem állott meg. Szigorú vizsgálat indult meg.

Az alagut rejtelveiből. Nádasi István ácsi utászkatona szabadságon volt azután vissza akart térni ezredéhez. Gyalog ment s hogy útját megrövidítse, az ácsi vámház melletti alaguton akart átmenni. A mikor az alagut közepére ért, jött a gyorsvonat és a szerencsétlen katonát elgázolta. Holtan találták meg, borzalmasan összeroncsolva.

Egy trónöröst bepöröltek. A hatalmas német trónörökös ellen szabaddalmi pört indítottak az általa föl talált kézelőgomb miatt. Két pforzheimi kézműiparos azt állítja, hogy már évekkal ezelőtt föl találták azt a kézelőgombot, a melyre most a német trónörökös szabadalmat kért, minthogy azonban elmulasztották találmányukra szabadalmat kérni, ennél fogva valószínűleg el fogják őket utasítani keresetükkel. No meg aztán főleg azért, mert az alperes — a német trónörökös.

A kis erények.

Irta: Roberti J. páduai kanonok.

V.

A kis erények mindennapos használatra valók, még pedig gyakori használatra, sőt folytonos használatra. Beválnak az élet minden napjára, minden fordulatjára, minden állásban, minden módban. A nagyobb erények közül nem mindenik való mindenkinek és állandóan. Vannak emberek, kik hosszú életükön keresztül sohase jutnak abba a helyzetbe, hogy ezt vagy amaz a nagyobb erényt gyakorolják. Mert elmúlik a nélkül is, hogy valamely nagyobb próba is rájuk zudult volna. Például nem mindenik embernek kell borzasztó rágalom miatt szenvednie, mint a hogyan nem minden ember jut a béna vagy siket nyomoruság sorsára. Ha már most mindenki csak akkor kívánna türelmet tanusítani, mikor így kemény csapás éri, legtöbbje sirba is szállana a nélkül. Ebben sok

arra kérték föl, hogy fáradjon a színházba, a hol unokái akarják üdvözölni. Alig, hogy ő felsége helyet foglalt, harang szólalt meg és a színpad függőnye gyorsan felgördült.

Csodás kép tárult szemei elé. Kis zöld asztal körül ültek a kis hercegek és hercegnők és tanácskozást tartottak. Azt hallották, hogy nagyatyjuk és nagybácsijuk hatvan év óta uralkodik s azon tanakodnak, hogy milyen módon kedveskedhetnének neki. Az egyik kis herceg azt javasolja, hogy verset kell szavalni, a melyben a nap, a hold és csillagok fordulnak elő. Egy másik kis herceg idomított lovackát szeretne elővezetni a felséges nagyapa tiszteletére. A harmadik hadijátékot akar rendezni. A gyermekeknek mindez nem tetszik. Azután megszólal egy kis királyi hercegnő és így szól:

— Egyszer volt egy király, a kinek sok koronája volt. De egy koronát nem látott: a töviskoronát. Hozzájött aztán egy tündér és így szólt az uralkodóhoz: Sok koronád van; mind elvehetik tőled, csak egyet nem: a töviskoronát. Azt mondotta erre az uralkodó: Szeretném még egyszer látni a gyermekkoromat.

A királyi gyermekserég itt belezöldült:

— Teljesíteni fogjuk az uralkodó kívánságát.

Erre kezdődött a ballet, a melyet a kis királyi hercegek és hercegnők táncoltak a király gyermekkorára emlékeztető, korhű öltözetben. A különböző táncok után következett a hódolás.

Kezdődött azzal, hogy az összes királyi hercegnők fölvonultak a színpadra s Károly Ferencz József kir. herceg epilógust szavalt, a melynek végén éltette a császárt. Abban a pillanatban, a mikor a szavaltat véget ért, egy virágos kocsi szaladt a színpadra s a kocsiiban a királyi család legfiatalabb gyermekei ültek, kétéves-től négy éves korukig. A kicsinyke György kir. herceg, továbbá Matild és Róza kir. hercegnők és Hohenberg Ernő herceg virágbokrétákat osztottak szét. Azután valamennyien kórusba álltak s elénekelték a Gotterhaltét. Majd megindultak az unokák s hosszú menetben, a legkisebb gyermekkel az élén, leszálltak a zenekar lépcsőjén, végimentek a nézőtérre és odavonultak az uralkodó páholyáig s átadták neki a virágot.

Ezzel végződött az ünnepség, a mely ő felségét a könyekig meghatotta.

Terjesszék a „Magyar Néplap”-ot.

A király nem utazik Boszniába. A király a boszniai mohamedán küldöttség ama megjegyzésére, hogy a boszniai lakosság boldognak érezné magát, ha a királyt Boszniában üdvözölhetné, a király azt válaszolta: „Egy időben tényleg az volt a szándékom, hogy lemegyek Boszniába, de most úgy hiszem, már öreg vagyok ahhoz, hogy magamat ilyen utazás fáradalmainak kitégyem.”

Korányi Frigyes báró. A király tolszvai Korányi Frigyes dr. főrendiházi tag, egyetemi tanárnak, valamint törvényes utódainak állandó nyugalomba vonulása alkalmából, az orvosképzés és közegészség terén szerzett érdemei elismeréséül, a magyar bárói méltóságot adományozta.

Bolgár fegyverrendelés Magyarországon. A bolgár hadügyi kormány a Magyar Fegyvergyárnál huszonnyolcezer darab gyalogsági ismétlő-fegyvert rendelt, amelynek szállítását már a legközelebbi hónapokban megkezdik. Bolgár szövetségeseink tehát szintén sejtik, hogy komolyan háboru készül a Balkánon.

Az orleánsi szüz. Rómában véglegesen döntöttek Jeanne d' Arcnak, az orleánsi szüznek szentté avatása ügyében. X. Pius pápa elnöklésével ült össze a bibornoki kollégium, mely a szentté avatást elhatározta. A franciaia katolikusok hő vágya tehát teljesült és a szenttéavatás ünnepélyes szertartása husvétkor megtörténik.

Országuti gyilkosok. A minap Csacza és Trencsénrákó közt a nyílt országuton Tauszig szaniszlófalvi birtokos kocsisát morva munkások arra kérték, hogy vegye föl a podgyászukat. Mivel a kocsi tul volt terhelve, a kocsis nem teljesítette kérésüket. E miatt megtámadták és agyonütötték. A gyilkosokat sikerült elfogni. A kocsis özvegyet és öt árva-t hagyott hátra.

Biró uram, bíró uram. A hunyadmegyei Alsókajalenen adóvégrehajtás volt. Az egyik helyen Bank Miklós bíró az adós pártjára állott és nem engedte meg a zálogtárgyak elhordását. Erre a végrehajtó csendőroket hivatott, de a bíró ezeknek is ellenállt. A két csendőr lekapta a fegyverét, mire a bíró az egyik csendőrnek neki ugrott és a fegyvert ki akarta csavarni a kezéből. A másik csendőr ezt látván, mellbe szurta a bírót, a ki még megsebesülve is támadni próbálta a csendőroket. A bírót végre is megvasalták és úgy szállították a dévai köz-kórházba. A vizsgálat megindult.

Magyar ember dicsősége. Gyöngyösről Amerikába vándorolt magyarok küldik a tudósítást, hogy az Egyesült Államokban legutóbb államtitkárrá, a mi ott a miniszteri állásnak felel meg, König Sámuel egri születésű magyar embert választották meg.

A vonat kerekei alatt. Felsőgalla mellett a csütörtök esti bécsi gyorsvonat épen befutott az állomásra, a mikor két munkás eléje került. A vonat a munkásokat elgázolta és darabokra tépte, egy harmadik munkást pedig oly szerencsétlenül ütött el, hogy mind két lábát le kellett vágatni.

A kik nem esznek kenyeret. Európában vannak olyan népek, a kik kenyér nélkül szoktak jóllakni. Béctől néhány mérföldnyire vannak olyan falvak, melyek lakosai egyáltalán nem esznek kenyeret. A kenyeret ezen a vidéken az ugynevezett „sterz“ pótolja, a mely gabonalisztból készül. Stájerországban, Karinthiában és Krajnában ezt a sterzet reggel tejjel, délben huslevessel és szalonnával s este ismét tejjel eszik. Ezen erősítő táplálék mellett a legtöbb alpesi lakos nem ismeri a kenyeret. A Dél-Ausztriával szomszédos Olaszországban a „polenta“ helyettesíti a kenyeret, a mely tengeri lisztből készül, úgy hogy serpenyőbe tengerilisztet és vizet tesznek, a mely keverék aztán egy darabban megsül. Az oláhok nemzeti ételle szintén hasonlít a polentához, a mennyiben ez is kukoriczalisztból készül. Az oláhok „mamaliga“-nak nevezik és kásaszerűen elkészítve fogyasztják. Az oroszországi dzsimkek sem ismerik a kenyeret. Délben és este egy nagy üstben kását főznek és az egész család ezzel csilapítja az éhségét.

Vadászat közben. A tolnamegyei Uzdun, mint levelezőnk írja, Koncsics Elemér vadászat közben összeveszett Nagy N. dorogi lakossal. A verekedésnél a fegyverüket használták. Nagy fegyvere e közben elsült és a kettős csőből két golyó Koncsics vékonyába furódott. A sebek halálosak.

A pénzért. Györmegyében embertelen vérengzésnek esett áldozatul Pozsonyi András gyarmati lakos. Néhány év előtt feleségével Amerikába vitorlázott. Mikor két-három ezer koronája volt, visszajött és pár hold földet, egy kis házikót vett magának. Nyugodtan, boldogan éldegélt feleségével és két éves fiacskájával. Vasárnap késő este Somogyi

jó lélek is ámitgatja magát. Szemlélődés közben elképzeli, hogyan viselné ő béketűrőssel, ha hónapokig ágyhoz szegzett beteg volna; vagy hogyan nem zugolódna még gondolatban sem, ha megnémulna; vagy hogyan bocsájtana meg annak az embernek, ki őt meggyilkolná. Ilyen és másféle fantáziával beleéli magát a képzelt erénybe, mintha már aczélos is volna türelmében valójában azonban épp olyan fortyanó, lobbánékony, izgatott és türelmetlen; minő csak kitelik az emberi gyarlóságból.

A kis erények gyakorlására kínálkozok alkalom, a nélkül, hogy keresnők azokat. Tapasztalt aszkétától hallám egyszer, hogy a tisztaság az ifjuságnak erénye, az engedelmesség pedig a korosaké. Valóság volt a beszéde. Tisztátlan gondolatok ifjú korában zaklatják az embert, ha jól harcol ellenük, babért gyűjt. Az engedelmesség azonban nem esik nehezére, egyrészt mert előljárói mind korosak, tekintélyesek, másrészt mert imponál még neki a parancsoló hang. Mire az ember elvénül, nem gyönyörködtetik az érzéki képek, ellenben mód fölötti teher neki az engedelmesség, hiszen előljárói sokszor korban és tapasztalatban fiatalabbak, másrészt a kemény diktálás inkább sérti érzékenységét.

Nincs az évnek az az órája, melyben a kis erényeket ne gyakorolhatnók; sőt nehéz olyan esetet elképzelni, melyben gyakorlásuk kizárt dolog volna. Például, ha magam is szükségét látok éppen, mikor kopogtat ajtómon a szegény, hát nem nyujthatok neki alamizsnát, de anynyit megtehetek, hogy pár jó szóval vigasztalom. Vagyis kisebb erényt akkor is gyakorolhatok, mikor nagyobbra hiányzik a lehetőség. Mikor beteg vagyok, nem mehetek szent-ségimádásra, nem böjtölhetek, nem vállalkozhatom munkára, de gyöz-

hetem türelemmel, betarthatom pontosan az előirt megtartóztatásokat, engedelmeskedhetem az ápolómnak, orvosomnak, szeliden kérhetek, mikor kell valami és hálásan köszönhetem a jótéteményeket. E példázat még világosabb, ha lelki állapotra vonatkoztatjuk. Lelkünk sokszor fáradt és törődött, vannak komor napok és komor perczek, mikor olybá tűnik a vilagunk, mintha minden összeesküdött volna ellenünk, hogy romlásunkra és ellenkezésünkre legyen, ugyanaz a komorság megüli szívünket is és terhünkre van minden, leginkább mi magunk. A test erőtlensége okozza, hogy megrogyunk; a lélek ha kihül, elsenyved, az is rogyadozik, ilyenkor lelohad a buzgalom, émélygős lesz az áhitat, az olvasmány, a szemlélődés, a társalgás és mindennek csak a visszája fordul felénk, még a remény is, a biztatás is rosszul esik. Nos, éppen a szívnek, a léleknek ilyen állapotában lehet nagy erények helyett kisebbeket gyakorolni. Az Ur igazságának mérő serpenyőjében sulya lesz a kicsinynek is, mert ő ismeri lelkünk állapotát és a beteg lélek jó indulatát felbecsüli nagyra, mert szemében van értéke még a költetlenül végzett hasznos szolgálatnak is.

Látható tehát, hogy a kis erények még a nagyobbak pótlására is alkalmasak és hogy mindennap gyakorolhatók.

VI.

A kis erények észszerűek. Világosabban szólok: Minden erény észszerű, mert még a természetfölöttieket is megérthetjük a kegyelem világosságánál, de a kis erények még tiszta emberi szempontból is bölcsesség számba mennek és ezekért bizonyos foku hirnével ruház fel a tisztán gondolkodás is minket. Mint-hogy emberekkel való érintkezés közben legtöbbször a türelmet kell

kéznél tartanunk, fogadjátok pár példamat és okomat, hogy mit szól hozzá az ész, hit nélkül is?

Férjete meg egymásközt! Erre van szükség, mert különben nem élhetünk egymás mellett, nem dolgoztatunk együtt. Mindnyájan gyarlók vagyunk; ez nemcsak magunk mentesége, de az embertársnak is. Például: együtt kell élnünk valakivel, aki előtt minden gyanus, aki minden szót minden hallgatást, minden eljárást és minden tartózkodást úgy ítél meg, hogy az csak ellene irányulhat; mindent, de mindent csak rossz oldaláról fog fel és mérlegel, fel is fujja elefánttá a szunyogot és tüztengert akar kimagyarázni minden szentjános bogárból, persze azt a máglyát neki raktuk, csak ő alája raktuk, csak ő alája gyujtottuk. Ajj, de kényelmetlen az ilyen bizalmatlan lélek közelsége! De futnánk előle, de távol tartanók őt magunktól, — ha lehetne! Kinos ovatosságot kell tanusitanunk, mikor velük vagy előttük szólunk; minden pillantásra ügyelnünk kell, arcunk izmaira, szavaink hangsúlyára is, mégis mindennek dacára nagyon sokszor okot talál megrovásra, haragra, szemrehányásra. És a mi legrosszabb a dologban, szegény feje komolyan fájdalmat érez a vélt sérelmek miatt, mit mi eszünk ágában se forralunk ellene... nos, éppen ezért a komoly fájdalomért érdemlik szánalmunkat. Ah, ha tudnók, mily álmatlanok szegénynek éjszakái, mily kínosak napjai, hogyan küzködik bennük a józan ész és a rossz természet egymás közt!? Ha mi is éreznók azt, mit ők éreznek, csupa részvéttől kimélnók őket.

Nézzünk másik példát: egyik a testvérek közül állandóan izgékony. Hamarabb vet lobot, mint a száradt széna. No, legyünk iránta kimélő részvéttel. Alapjában véve nem rossz

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

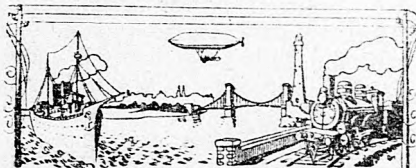
A „Kisbirtokosok Országos Földhjelintézete“ üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszinére kiküldi, ki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közremüködésének előnyei. 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék utolag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adatuak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

lélek, csakhamar megbékülni kész és hunyáskodik. Ne mérjük neki hasonlólal vissza ilyenkor, ne ülünk diadalt rajta, inkább szorítsuk keblünkre; ki volna hozzá köszívü, mikor tanujelét adja, hogy ő jószívü?

Még egy harmadik példát! Talán igazán van kis baja, talán — és ez gyakoribb — tisztára képzelődés betegje egyik társunk. Szokás szerint az emberek inkább boszankodnak a képzelt betegen, pedig épp úgy érdemel szánalmat, mint a valódi beteg. Szokás szerint sokaljuk azt a gondosságot, mit az ilyen tévedésnek áldozatja magára, élelmére, ruhájára, az időjárásra fordít, pedig nincs igazunk, mert a képzelt beteg éppugy többet szenved a képzelt meghülés folytán, mint az igazi beteg, ha meghült. Ti boldog egészségesek, kiknek gondja máson járhat, szabadon járhat, el sem képzelitek, mily sok baja van ilyen képzelt betegben a léleknek, még több mint a testnek. Legyetek hozzá türelemmel!

(Folyt. köv.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Ferencz József az orosz császárnak. Pétervárott Berchtold gróf osztrák és magyar nagykövet kihallgatáson volt a császárnál, a kinek átadta Ferencz József király aranyból készített jubiláris emlékéjét. Az osztrák és magyar katonai attasé Varsóba utazott, hogy a Kexholm-ezrednek, a melynek Ferencz József király a tulajdonosa, átadjon néhány száz érmet és ötezer rubelt.

A jubileum halottjai. A bécsi szerdai jubiláris ünnepség szomorú véget ért. Az esti kivilágítás

négy emberéletet követelt és azon kívül sokan többé-kevésbé veszedelmesen megsebesültek. Óriási tolongás volt az összes főbb utcákon és tereken. Legalább kétszázán ájultak el és huszonötön nagyon veszedelmes sérülést szenvedtek. A szerencsétlenül jártak legnagyobb része asszony és gyermek. A Burgkapu környékén, a hol legszebb volt a kivilágítás, két embert agyonszoritottak. Az egyik halott Hölzl tartománygyülési képviselő, a másik egy asszony, a kinek azonosságát még nem tudták megállapítani. A Kaerntnerstrasséban agyonnyomtak egy asszonyt, a kiről megállapították, hogy Mayerhofer ügyvédnek, az ügyvédi kamara elnökének a felesége. A belvárosban még egy Pobielné nevű asszonyt is agyonszoritottak.

Cseh-német marakodás. A prágai németek és csehek újra zavartak. Pénteken volt hatvan esztendeje, hogy Prágában a német polgárok megalapították olvasótermeiket s az évforduló alkalmából nagy rendezés volt. A cseh csőcselék elzárta az utat és nem engedte meg a németeknek, hogy az olvasóterembe vonuljanak. A mikor később a német diákok a Grabenen sétáltak, több száz cseh megtámadta és ólomvégű botokkal véresre verte őket. A rendőrség feltűzött szuronyal verte szét a rendezéseket.

Törökök Ausztria ellen. Konstantinápolyban a »Sasfiók« című szindarab előadása közben a színházban nagyon izgalmas jelenet történt. A mikor a reichstadti herczeg Metternich herczeg kérdése, hogy mi történt az osztrák hadsereggel, azt felelte, hogy megfutamodott, óriási tetszészvihar támadt. Az összes jelenlevők, a kik közt több miniszter is volt, fölkeltek helyükről és több percig tapsoltak. Az előadás negyedórára megakadt.

Százak pusztulnak. A japáni vizeken, a csifui kikötőben hihetetlenül borzalmas katasztrófa tör-

tént. A héten, mint egy csifui távirat jelenti, ott két japán gőzös összeütközött. Az összeütközésnél hétszáz ember a vízbe fulladt.

Ott lenn a bánya mélyében. Mariana amerikai városból érkező jelentés szerint egy bányában történt robbanás folytán 250 munkás a bányában rekedt. A robbanás következtében tűz támadt és a tárnába zárt munkások megfulladtak. A Mariana szénbányában történt robbanás igen heves volt. A tárnákból sűrű füstfelhők törtek elő. Attól tartanak, hogy a tárnában elzárt bányászok, számra 275-en, vagy a robbanás, vagy az az által terjesztett mérges gázok folytán halálukat lelték. A tárnába nem lehet behatolni. A bánya előtt szivettépő jelenetek játszódnak le. A robbanás elpusztította a szellőztető készülék egy részét és az több órán át nem működött. Egy fölvonógépet, a midőn 300 lábnyira volt, a robbanás szétzúzott és a benne ülő két bányász a mélységbe zuhant.

Londoni köd Párisban. A híres londoni köd a Manchester-szatornán átrándult Párisba, a hol nagyon jól érzi magát. Látogatása következtében a közuti forgalom meg volt szakitva; rendőrök fáklyákkal gondoskodtak az utcai forgalom biztonságáról; több baleset történt. Egy ember a közuti kocsira alá került és meghalt. Sévresben két vonat összeütközött és öt ember megsebesült. Poissyban egy lakodalmas kocsira felborult, mi által négy ember életét veszítette. Ezután a londoni köd, mint a ki jól végezte dolgát, nyugodt méltósággal elvonult Párisból.

Roosevelt és a gépkocsi. Az amerikai köztársaság volt fejét, Roosevelt elnököt hétfőn, mikor éppen az utcán ment keresztül, egy száguldó automobil elütötte. Az elnök zúzódásokat szenvedett.

Megint iskolaomlás. Az olaszországi Minervinóban egy épülő ház három emelet magasságu fala rázuhant a mellette levő iskolára

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak,

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II., Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁM legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

STOWASSER J. császári és királyi udvari

HANGSZERGVAROS

művészek stb. szállítója

a melyben épen tizenkét gyermek volt együtt. A lezuhanó fal óriási tömege az iskolaépületet porrá zuzta és eltemette. A gyermekek mind súlyosan megsérültek s négy csakhamar meghalt. Maga a tanító is a romok között lelte halálát. A kétségbeesett anyák kezeikkel ásták ki gyermekeik testét a törmelékek közül.

Tűz a gazdaságban.

Beszélni sem jó erről. A vörös kakas legnagyobb ellensége a gazdának, mert néhány óra alatt semmivé teheti a veszedelmes elem egész falvak sok évtizedes munkájának eredményeit, a jövő minden reményeit.

Legjobb, ha minden gazda éber szemmel vigyáz, nehogy könnyelmű gondatlanság, vagy gonosz emberek ellenséges indulata ilyen módon juttasson koldusbotra számos derék, törekvő családot.

De ha mégis itt a veszedelem, legalább ne veszítsük el fejünket, tudjuk, hogy az első pillanatban mitévők legyünk.

A gazdasági épületekben kiütött tűzvésszél, ha a rettenetes pusztításnak csak némileg is korlátot akarunk szabni, a legnagyobb hidegvérre s a veszedelem céltudatos leküzdésére van szükség. A tűzvész elementáris erő, mely többnyire megbénítja az akaratot s az elhatározást, mely pedig ily esetekben pillanatnyi megfontolásnál alig enged meg többet, rendszerint téves irányban tereli. Fejvesztett kapkodás, lényegtelen dolgok megmentése s a leglényegesebb teendők elhanyagolása: néha a legveszedelmesebb módon fokozzák a kárt, melyet pedig körülményekkel és gyors feltalálással némileg csökkenteni lehetett volna.

Különösen az állatok kimentése a tűzből jár rendszerint nagy nehézségekkel. Akárhányszor megesik, hogy az állatok csakis a tudatlanság és helytelen mentési kísérlet következtében lesznek áldozataivá a tűznek. Az első, a mit szem előtt kell tartani az, hogy az állatok kivezetése oly egyén által történjék, a ki eteti és ápolja azokat, s a kihez már hozzászoktak, s iránta bizalommal viseltetnek.

A lovakat hevenyében felkantározuk, a marhát pedig lánczra fűzzük, makacs, vagy olyan állatoknak, me a tüzfény által elvakítottak, bekötjük a szemüket, mielőtt az istalóból kivezetjük azokat.

A juhakolban megragadjuk a kolumpost és az ajtó elé visszük, a többi juhot pedig kutyákkal kiszorit-

juk. Ha azonban a juhakol ajtaja éppen arra nyílik, ahonnan a tüzfény jó, akkor a juhokat se kutyákkal, se más módon nem lehet az ajtón kihajtani. Ily esetekben gyorsan egy nyílást vágunk az ellenkező vagy a szabadba vezető oldalán s úgy kergetjük ki őket.

A sertéseket legcélszerűbb az által kivezettetni, a ki naponta eteti őket; ha ez azonban sikertelennek bizonyul, akkor füleiknél és hátsó lábaiknál lábaiknál ragadjuk meg azokat s úgy vonszoljuk ki a veszélyeztetett helyiségből. A mentési munkálatoknál nem szabad haszontalan zajt csapni s kerülni kell mindent, a mi az állatokat megfélemlíthetné.

A mint az állatok az istalóból vagy akolból eltávolítottak, ugy valamennyi ajtót és nyílást jól el kell zárni, hogy lehetőleg állandó légelzárás folytán elfojtsuk a tüzet. Ha ez azonban már lehetetlenné vál, mivel a tűz már nagyon előre hatolt, akkor a vizugarat rögtön be kell eresztetni egy oly nyíláson keresztül, a hová a légáram legkevesebbé hatolhat s az égő tárgyat azonnal meg kell támadni, rá irányozván a legerősebb vizugarakat. Különösen pedig a támasztó oszlopokat és gerendákat iparkodjunk megvédeni, hogy ily módon a tűz tovább terjedésének lehetőleg elejét vegyük.

Pál gazda és Levente.

— Beszélgetnek a háborúról. —

— Nntág, Pál gazda, Nntág!

— Nem tág? Mi nem tág? Talán a nadrágszíja nem tág? Ereszsze meg.

— Nem, csak ozt mondtam, hogy jó nopot!

— Fogadj Isten! Mi jót hoz Levente, ha ugyan magától valami jó kitelhetik.

— No nu nü! Nem járnok monopság jó nopok. Itten vadjon o

nyokunkon oz o háburü... hüühü!

— Háburü? Aztán mit röhög ezen? Talán maga is meg van háburüdvé? Vagy saját magát neveti, hogy nem tudja kimondani sem?

— Nem, ájváj! nem ozt mosolygok én...

— Megette a fészkes majd megmondom micsoda, az ilyen fertelmes mosolygást. Röhögés ez, Levente hitsorsos, röhögés! Nem is mosolygás!

— Nü ne hasogasson mogo, Pál gozdo, mindjár minden szórszál! Sak elég oz huzzá, hodj én jól ki-gyüvök, ho lesz is oz o háburü.

— Óh, hogy a kappan rugja meg, hát ez is ujság? Van olyan dolog, a hol maga nem jól jön ki.

— Nü, hát von?

— Érti maga a csziót!

— Nü, hát nem értem?

— Ha Krisztust fel tudták fesztetni...

— Nü, hát nem tudtuk? — De most másrul beszilni okorok. Mer hodj én már aszsekurálta mogomot és az enjim orvosság tanuló fiomot a háburü ellen.

— Mi a hernyó!

— Fizettem mogom oz o hodmentes adó, mivelhodjon gürbe o fiom kettő lábo is nekinek tüle hozzá. Nü, fizettem homor ezerkettüszáz floren — nem lehetne olkudni — és most ho gyün oz o háburü, mogok csatába mennek, én meg o fiommal itthon sok szivok oz o hovonna szivar... Mondjo, hát mi szükség ott ilyen gyenge hozfioikro, mint mink megvogyunk. Mi csak ártonánk o hozo sursánok.

— Hej, Levente, nem ugy van az, a hogy te monod. Hamis a zuzád, meg a májad is gyökerestől. Nem az a bajod neked, hogy gyenge voltod miatt semmi hasznodat se vennék, hanem az, hogy — félted az irhát. Bizony gyenge hazafi vagy, sőt semmilyen hazafi se vagy, mert gyenge a te lelkiismereted. Mikor arról van szó, hogy egy zsiros üzletet köthetsz, hogy két-három bört huzhatsz a magyarról, akkor édes neked ez a haza. Büszkén vered a melledet, hogy ez a te hazád; — igen, mert van haszon, rebak, pénz rogyásig. Van föld elliczítálni való a te javadra bőven. Tehát van hazád is. Hanem mikor veszedelem fenyegeti ezt az ősi nemzetet, akkor mosod kezeidet, mint Pilátus. Drága pénzen sietsz menteni az irhát, mert gyáva vagy és mert egy kis áldozatot kellene hoznod. Ilyenkor már bezzeg nincs hazád, jámbor Izrael, akarom mondani Levente! Ilyenkor már te csak idegen, vendég vagy minálunk. Ha pedig rajtunk ütne az

ellenség,
nál Lemb
még tová

— Nu
gozdo. M
mogok e
lehet o c
gokon n
Ájváj! M
bach, ne

Minder
ben a ma
a tél, a r
dent s a
a világra.

A gye
hoz a tél
csolyázás
élvezetre,
tűrhetle

De be
légi madá
a milder
Szomorko
honmarad

Am jó
embereket
tanak a m
tett szem
megvigasz

KÖZ

Borár
vinczellér
kint négy
junius 5.,
ber 5-én
adják el
és hozzát
bor- és k

Liszt. N
39.60, hárm
36.80, hat
17.60, F. 13

Buza ár
Minőség
Tiszavidék

„
Fejérmeg

„
Pestvidék

„
Bánsági

„
Bácskai

„
Rozs I. r

„ kö
Árpa tak

„
Köles . .
Zab I. r

„ II.
Tengeri (

Káposzta

ellenség, te volnál az első, a ki futnál Lembergbe, vagy Krakóba, vagy még tovább. Pfuj, szégyeld magadat! — Nu, nü! Phá mogának, Phál gozdo. Medjek, szolodok innét, mert mogok előtt, mogyorok előtt, nem lehet o dolgokot félre beszélni. Mogokon nem fug semmi raffináció. Ájváj! Medjek, szolodok. Szent Rebach, ne hodj el!

A tél.

Mindennek megvan a természetben a maga öröme és bánata. Ime, a tél, a mikor jég és hó borít mindent s a napsugár csak elvétve néz a világra.

A gyermekeknek mindig örömet hoz a tél. Ilyenkor van alkalom kocsolyázásra, szánkázásra és sok olyan élvezetre, a melyet nem nyujthat a türhetlenül forró nyár.

De bezzeg bánatosak a szegény légi madárkák, a kiktől a tél elvonja a mindennapi táplálkozás módjait. Szomorkodnak ilyenkor szegény itthonmaradt kis csiripelők.

Am jó az Isten. Rendel irlgalmas embereket, a kik etető helyeket tartanak a madarak számára s az oda tett szemek, magok, rovarok csak megvigasztalják a tél kis proletárjait.

KÖZGAZDASÁG.

Borárverés. A tarczali m kir. vinczellériskola pinczéjében évenként négyszer és pedig márczius 5., junius 5., szeptember 5. és december 5-én tartandó borárveréseken adják el a tarczali vinczellériskola és hozzátartozó állami szőlőtelepek bor- és konyak készleteit.

Budapesti piaczi

Liszt. Nullás 41.90, egyes 40.40, kettes 39.60, hármás 38.80, négyes 38.—, ötös 36.80, hatos 34.80, hetes 33.60, nyolczas 17.60, F. 13.60, G. 13.60.

Minőség	kilós	Ára	100 kgr.
Buza ára e héten esett.			
Tiszavidéki	78	25.95	26.30
"	79	26.—	26.45
"	80	26.15	26.55
Fejérmegyei	78	25.65	25.95
"	79	25.80	26.20
"	80	25.95	26.30
Pestvidéki	77	25.55	25.85
"	78	25.75	26.05
"	79	25.90	25.80
Bánsági	78	25.80	26.15
"	79	25.95	26.35
"	80	26.10	26.45
Bácskai	78	25.85	26.30
"	79	26.—	26.45
"	80	26.15	26.55
Rozs I. rendü	21.35	21.35	21.55
" középrend.	21.05	21.05	21.25
Árpa takarm. I.	18.45	18.45	16.65
" II.	16.05	16.05	16.35
Köles	13.75	13.75	14.—
Zab I. rendü . .	17.45	17.45	17.75
" II. "	17.05	17.05	17.40
Tengeri (belföldi)	14.05	14.05	14.25
Káposztarepce uj	—	—	—

Burgonya sárga 9.—9.— korona, rózsaj 8.60—9.— korona métermázsája, fehér 6.—6.80. Hagyma ötven kilós zsákokban 11.—12.50 korona. Réti széna 7.—9.— korona. Muhar 8.—10.— korona. Zsup-szalma 7.—.— korona. Alom 5.50—.— korona métermázsája.

Disznózsír 130—144 korona. **Szalonna** 1.28—1.44 korona. **Háj** 1.24—1.36 korona **kilója.** **Füstölthús** 1.40—1.60 korona. **Hazai sonka** 1.52—2.20 korona. **Teavaj** 2.20—2.40 korona. **Főzővaj** 1.80—2.— korona. **Tehénturó** kilója 14—24 fillér. **Tojás** ládája (1440 darab) 114—116 korona.

A fenti árak csakis nagyban való vételknél érvényesek.

Gazdálkodók utmutatója.

Belga óriás nyulak, kiváló szép, egészséges, díjazott szülőkötől, télen nyáron külólakban tartva, tehát edzett példányok, állandóan eladók: két hónapos nyulak darabja 3 korona, — három hónapos 4 korona, 4 hónapos 5 korona és 1 éves 10 korona darabonként. Fajtisztaságért és egészséges megérkezésért szavatolok. **Zelms Vilmos,** Ujgradiska.

Fajbaromfi. Arany és ezüst érmekkel többször kitüntetett tenyésztörzseimből eladok még néhány darab 4—5 hónapos kakast és jércét. **Aranysárga és fehér angol orpington,** továbbá **kendermagos amerikai plymut** fajbol. Minőség és fejlettség szerint drbja 4—6—7 korona. Kezesség mellett szállíttatnak. **Zelms Vilmos** Ujgradiska.

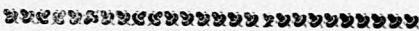
Göz cséplő-gépek, magyar állami, könnyü 6-os számuak, kitünő karban tartva, olcsón eladók; esetleg elromlott, vsgy leégett garnitúraért, vagy magányos kazánért elcserelehetők. A kazán 7 légkörnyomásos, a cséplő és elevátor egy éves. Az összes felszereléssel együtt, vagy a nélkül kaphatók. Ugyanott egy motorcséplő igen olcsón eladó. Bővebbet íj. **Kosk Józsefnél** Bo Ivaszilas, Abauj-Tornamegy.

Mezei sommás munkások, névszerint Simon Ferencz és társai; ajánlkoznak bármely uradalomhoz az 1909. évre. Az érdeklődők forduljanak **Simon Ferencz**hez, Szihalom, Borsodmegy.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. J. (Bánombegy.) A pénzügyigazgatóságához kell folyamodnia; a községi előljáróság erre vonatkozólag utba igazítani köteles önt; hátralékja erre az évre 1 korona. Ezt együtt beküldheti a jövő évi előfizetéssel. — **B. J.** (Omány.) A hirdett arakon métermázsánál kevesebbet nem rendelhet. Tehát ha nagyban rendelni akar, forduljon a »Központi vásársarnokhoz« Budapest, egyszerű levéllel. — **L. I.** (Sarod.) Irjon egyenesen arra a címre, a melyik lapunkban hirdette van. Így: »Sanitas intézet, Velburg P. 122. Bayern.« És tegyen rá 20 filléres bélyegyet. A rendelésnél hivatkozzék, hogy lapunk hirdetése alapján rendel. A köhögés és nyálkasodás elleni szert minden patikában megkapja. **D. G.** (Guta.) A hadmentességi adó 35 korona állami adó után valóban 10 korona. Ezt meg kell fizetni midenkinek. — **N. I.** (Szent-B. Kála.) Ha a szőlőnek csak fele az öné, akkor félannyi után fizeti az adót. Tessék a jegyzőnél panaszát jegyzőkönyvbe vétetni. Csak ha a gyermekei kiskoruaak még, akkor köteles ön az egészért adót fizetni. A 3 koronát megkaptuk. — **L. I.**

(Gerhaus.) A vasat először higitott sósavban kell csávázni; azután pedig vízzel lemosni; azután megint sósavban fényesre maratni, végül homokkal lesurolni. Ezután 30 rész víz, 30 rész sósav, 2 rész klórczink és 1 rész szalmiák-ból álló vegyülekben áztatjuk, majd innen kivéve pedig a czinkező kádba merítjük a vasat s néhány pillanatig hagyjuk csupán ott. Az így czinkezett vasat leöblítjük meleg vízben s hűtés után fűrészporral suroljuk meg. — **K. J.** (Pusztá Ederics). A belügyminiszterhez kell folyamodni engedélyért. Ezenkívül folyamodjanak a földmivelésügyi miniszterhez is. Elegendő egyszerűen »Budapest-re czimezni. — **R. Gy.** (Antalfalu) A vadászati törvény azt mondja, hogy vadászati jog váltható valamely birtokra, ha az legalább 200 holdat tesz ki. Ennél kisebb földre csak akkor váltható vadászati jog, ha az kertileg miveltetik s be van kerítve árokkal és sövénynyel. Ön tehát ilyen körülmények között csakugyan nem válthat engedélyt. Mert ha például másokkal egyesülve, közösen akarnának 200 holdra vagy többre is vadászati jogot váltani, egy-egy embernek legalább 50 hold kell, hogy legyen a saját birtoka. A jelen évre ön nem tartozik semmivel. Szives megújítását kérjük. — **Sorsjegyek. B. E.** (Finta.) Erzsébet királyné szanatórium sorsjegyei közül egyik sem nyert. — **F. J.** (Siofok.) Vöröskereszt sorsjegyét még nem huzták ki. Bazilika sorsjegyét és a Józsv-sorsjegyet sem. — **N. I.** (Szent-B. Kála.) Sorsjegye nem nyert. — **K. I.** (Tárkány.) Egyik számot sem huzták ki. — **H. J.** (Horv. Nádalla.) Egyik sorsjegyét sem huzták ki.

Nyilt-tér.

A 46-ik számban küldött naptár gyűjtőivet

olvasóinknak ujból szives figyelmükbe ajánljuk.

Kitünő alkalom ez azon apostolkodásra, melyet a katolikus közfelfogás ma minden jó embertől megkövetel.

Tisztelettel a

Pázmáneum.

Benzin-, nyersolaj- és motorok szivógáz-

Motoros cséplő-készletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék megjegyzéket kérni, ingyen küldjü k.

DOBRY ANTAL motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képviselöte.

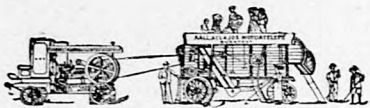
Szabó Emil és Társa

Budapest, Ferencz Józscf-tér 6

Gresham-palota, (a Lánczihiddal szemközt)

A valódi Kállai-féle „Glória”

benzin-motorok és motor-cséplők ::

a legjobb. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE
Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,

hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek.

Olcsó eszű ágytollak

5 kiló új fosztott 12 K; fehér, pehelykönyű 18-24 K; hófehér fosztott 30-36 K; szállítás franko utánvétellel. Cseré és visszavetés a postadíj megterítésével történhetik.

SACHSEL BEMSEDER, Lohes 11 Pilsen U., p. Csehország.

Ágyhavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor- és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek. Orvosilag ajánlva.

„SANITAS” intézet Velburg P. 122. Bayern.

A legszebb szobadisz!
Egy gyár feloslása alkalmával sikerült 80.000 faliszőnyeget és 11.000 ágylót olcsón vásárolni, úgy hogy abban a helyzetben vagyok, hogy egy remek

fali szőnyeget zseniliából

mindkét oldalán egész egyforma, gyönyörű-szintartó, 100 cm széles, 200 cm hosszú gyönyörű mintákkal, u. m.: oroszán, szarvas-ó-család, kutya, hatyu, virág és perzsamintákkal, a frt 2-80 (5 K 60 fill.) utánvétellel. Különösen ajánlható nedves lakásokba, miután ezen szőnyeg annyira vastag, hogy a nedvesség nem hatolhat át. A legszebb ágyló drbjá 80 kr. Hasonló köszönőiratokat kapok naponta felszólítás nélkül:

Tek. Hoitach J. urnak, Göding.
A faliszőnyeggel annyira meg vagyok elégedve, hogy ma már a harmadik megrendelést eszközölöm, nagy családom és kiterjedt ismeretségem valamennyien rendelést tesznek Önnek, mert az árutól valóságos elvannak ragadtatva. Küldjön még két faliszőnyeget mielőbb. Kiváló tisztelettel ENGEL ADOLF Budapest, V., Báthory-utca 4. 1908. márczius 2-án.

Amennyiben az áru a megrendelőnek meg nem felel, azt visszaveszem és a pénzt visszaadom. Erstes Mährisches Warenversandhaus Julius Hoitach, Göding Nr. 304 Mähren.

legjobb üzletág a **Pázmáneum-naptárak.**

Kelendő áru! Rendkívüli kedvezmények! Olcsó ár Tessék prospektust kérni a kiadóhivataltól.

Kwizda-féle „Restitutionsfluid.” Mosóvíz lovaknak.

Egy üveg ára 2 korona 80 fill.

Negyven éven felül használatban az udvari és versenyiszlókban erősítésre és helyreállításra nagy strapák után, inak merevsége esetén stb., képesíti a lovat a legkitünőbb szolgálatra trainingben.

Kwizda restitúciós fluidja csak ezen védjeggyel valódi. Főraktár:

Török József gógyszertárában
Budapest, Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. szám.

Szőlő-oltványokat

szállít, fajtisztaságáért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltványtelep

tu.ajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes 11. (Nagyküküllöm.)**

Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő-levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Köhögés

minden korhan utóleri az embert.

A kinos, görösös rohamokat, mik annyira sorvasztják a gyermeket és munkájában zavarják a felnőttet, enyhítjük és szüntetjük, használván

Thymomel Scillae-t

Kérem, kérdezze meg orvosát ön is!

Egy üveg 2.20 K, postán bérmentve előre küldött 2.90 K-ért, 3 üveg előre küldött 7.- K-ért, 10 üveg előre küldött 20 K-ért.

Készítő és főraktár:
Fragner B. gógyszertára
cs. és kir. udvari szállító,
Praga, III., 203. szám.

Kapható minden gógýtárban.

Figyelni kell a szer nevére, a készítőre és a védjegyre!

Kérje ingyen

és bérmentve nagy képes főárjegyzékemet 3000 ábrával mindennemű nikkell, ezüst- és arany órákról, valamint arany, ezüst, hangszer, aczél és bőrúrkáról, dohányzó-szerekről stb. eredeti gyári árban.

- Nikkel remontoir óra K 3,50
- Syst. Roskopf pat. óra „4.-
- Eredeti svájci system Roskopf patent — „ 5.-
- Bejegy. Adler Roskopf nikkell horgony óra „ 7.-
- Goldin rem. óra „Luna“ művel dupla fedellel „ 9.-
- Ezüst rem. óra „Glória“ művel nyitott — „ 8,40
- Ezüst rem. óra dupla fedellel — — — — „ 12,50
- Ezüst pánczelláncz rugós gyűrűvel 15 gr. „ 2,60
- Orosz tulajnikkel horg. rem. óra Luna tüvel „ 10,50
- Kakukóra K 8,50, ébresztő-óra K 2,90, konyha-óra K 3.-
- Schwarzweidi óra K 2,50.

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Kockázat kizárva! Becserelés megengedve vagy a pénz vissza.

Konrad János cs. és kir. udv. szállító
Brux. 533. sz. (Csehország).
Magyar levelezés. Magyar levelezés.

Birtokeladás.

Temesmegyében, Versechhez 10 kilométernyire, vasuti állomás mellett 30 hold 1600 öles kitünő fekete termőföld eladó. Holdankint 700 K-ért. Közlebbi czimet a kiadóhivataltól.